

Výročná správa

o činnosti a hospodárení

Verejná knižnica Jána Bocatia
v Košiciach

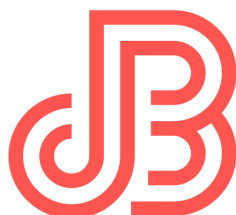
2024

Výročná správa o činnosti a hospodárení kultúrneho zariadenia v zriaďovateľskej pôsobnosti Košického samosprávneho kraja za rok 2024

Identifikačná karta

Všeobecné informácie	
Názov:	Verejná knižnica Jána Bocatia v Košiciach
Sídlo - adresa:	Hlavná 48, 042 61 Košice
Právna forma:	Príspevková organizácia KSK
Štatutár:	Ing. Soňa Jakešová
Telefón:	055/6223291
Fax:	-
E-mail:	vkjb@vkjb.sk
Web stránka:	www.vkjb.sk
Celkový počet zamestnancov k 31.12.	39
fyzický stav	38
prepočítaný stav	36,8
z toho:	
odborní zamestnanci	30,8
ostatní zamestnanci	6
Počet spravovaných objektov	2

OBSAH

1	Všeobecná charakteristika organizácie	4
2	Komplexné zhrnutie predchádzajúceho roka	4
	Najvýznamnejšie úspechy a problémové oblasti	5
	Základné ukazovatele odbornej činnosti a hospodárenia	6
	Plnenie Konceptcie rozvoja kultúry v Košickom samosprávnom kraji 2020-2025 (2030)	7
3	Vyhodnotenie plnenia úloh na úseku odbornej činnosti	9
	Plnenie štandardov	10
	Vyhodnotenie plnenia úloh na jednotlivých úsekoch odbornej činnosti	
	Hlavná činnosť: Knižničné fondy	11
	Služby: Používatelia – čitatelia	14
	Výpožičky, informačná činnosť	20
	Vzdelávacie a kultúrne podujatia	23
	Regionálna činnosť: Bibliografická činnosť	29
	Regionálne a hudobné oddelenie	30
	Metodická činnosť	32
	Cezhraničná a medzinárodná spolupráca	32
	Publikačná činnosť	33
4	Vyhodnotenie ekonomicko-hospodárskej činnosti	35
	Rozpočtové hospodárenie	35
	Správa majetku	39
	Projektová úspešnosť	41
5	Personálna oblasť a rozvoj ľudských zdrojov	42
6	Marketing a propagácia	43
7	Priority rozvoja organizácie na nasledujúci rok	44

Všeobecná charakteristika organizácie

Verejná knižnica Jána Bocatia v Košiciach (VKJB) je príspevková organizácia Košického samosprávneho kraja s právnou subjektivitou. **V roku 2024 oslávila 100. výročie** svojej existencie. Jej **počiatky siahajú do 17. storočia**, do obdobia vzniku Košickej univerzity. Je prvou a najstaršou verejnou knižnicou v Košiciach. Meno nesie po básnikovi, diplomatovi, pedagógovi a košickom richtárovi z prelomu 16. a 17. storočia Jánovi Bocatiovi.

Knižnica má vo svojom fonde **viac ako 210 tisíc dokumentov**. Okrem pobočiek v najväčších mestských častiach Košíc má špecializované hudobné a regionálne oddelenie, ktoré má **vzácný fond historických tlačí** zameraných na dejiny Košíc, Košickej župy, ale aj s celoslovenským významom.

Knižnica **ročne pripraví viac ako 700 kultúrnych a vzdelávacích podujatí a zrealizuje 320 tisíc výpožičiek**. Návštevnosť sa pohybuje **okolo 230 tisíc návštevníkov ročne**, ktorí využívajú služby, alebo reagujú na ponuku podujatí. Knižnica má 39 zamestnancov a 10 pracovísk – centrálnu knižnicu na Hviezdoslavovej 5, 6 pobočiek (Barca, Šaca, Nad jazerom, Furča, KVP, Terasa), špecializované pracoviská na Hlavnej 48 regionálne a hudobné oddelenie a Prezidentskú knižnicu, ktorá sídli v priestore Východoslovenskej galérie v Košiciach.

VKJB od roku 2017 vydáva oceňovaný e-magazín *Knihy na dosah*, ktorý s 40 tisícovou návštevnosťou ročne patrí medzi najčítanejšie magazíny o literatúre na Slovensku. Spolupracuje na ňom s renomovanými slovenskými autormi, literárnymi vedcami a ilustrátormi. Aj táto spolupráca prispieva k popularite a dobrému renomé košickej krajskej knižnice v odborných kruhoch a verejnosti v regionálnom a celoslovenskom kontexte.

Komplexné zhrnutie predchádzajúceho roka

Aj v roku 2024 knižnica Jána Bocatia zaznamenala **nárast počtu registrovaných čitateľov**, ktorých je bežmála 12 tisíc. V uvedenom roku získala vzácnu súkromnú zbierku kníh významného archivára, historika a pedagóga **Ivana Chalupeckého**, ktorá obsahuje okolo 5 tisíc knižných jednotiek. Prístupná je na regionálnom oddelení ako špecializovaná Knižnica Ivana Chalupeckého. Unikátna zbierka je umiestnená v komplexne rekonštruovanom regionálnom oddelení, ktoré získalo nové vybavenie vďaka programu IROP z financií EÚ.

Pobočka v Košiciach-Barci získala **kompletne nové vybavenie** vďaka financiám z Fondu na podporu umenia a stala sa tak ďalším pracoviskom VKJB, ktoré v ostatných rokoch prešli modernizáciou.

Mimoriadnemu záujmu médií sa tešili aktivity knižnice pri príležitosti jej 100. výročia. Išlo o výstavu diel študentov katedry dizajnu Fakulty umení Technickej univerzity v Košiciach vytvorené špeciálne k jubileu knižnice. Veľmi pozitívny ohlas mala netradične pripravená **jubilejná výstava** s originálnym dizajnerským rukopisom, ako aj **publikácia** pripomínajúca významné míľniky knižnice.

Počas Dňa s knižnicou, kedy knižnica oslávila svoje narodeniny s verejnosťou pozvanou na bohatý program, pokorila **rekord** v postavení stohu z kníh, ktorý prizvaný komisár zapísal do **Slovenskej knihy rekordov**. Aj táto aktivita sa dostala do médií s celoslovenskou pôsobnosťou (tlačová agentúra, televízie, rozhlas, printy).

V jubilejnom roku knižnica dostala **nové logo a vizuálnu identitu**, ktoré vzišli z verejnej súťaže.

Knižnica pripravila dva semestre e-univerzity 3. veku, **vzdelávací cyklus pre knihovníkov** Upgradni sa a ďalšie vzdelávacie cykly a prednášky na témy zdravého životného štýlu, cestovania, informačných technológií, či ekológie. Popri uvedenom zabezpečovala bohatú klubovú činnosť. Pri knižnici funguje klub autorov KOLIK, detské kluby Klubík a Klub kníhpátračov, Klub cestovateľov, fotoklub NOVA.

V závere jubilejného roka 2024 knižnica pripravila **vianočné tematické vydanie literárneho e-magazínu** Knihy na dosah. Priniesla v ňom diela renomovaných slovenských autorov na tému Radosť, ktoré boli vytvorené špeciálne pre tento magazín.

Najvýznamnejšie úspechy a problémové oblasti

Úspechy:

- Ďalší nárast počtu registrovaných čitateľov na takmer 12 000.
- Nové logo a vizuálna identita organizácie – verejná súťaž.
- Kompletná modernizácia pobočky v MČ Košice-Barca.
- Otvorenie špecializovanej Knižnice Ivana Chalupeckého pri VKJB.
- Realizácia jubilejnej výstavy k 100. výročiu organizácie.
- Vydanie jubilejnej publikácie.
- Rozšírenie aktívnej klubovej činnosti (detské kluby Klubík na KVP a Klub kníhpátračov, Klub priaznivcov cestovania, fotoklub NOVA, rečnícky klub Toastmaster, Kruh priateľov hudby).
- Mimoriadna mediálna úspešnosť v televíznom, rozhlasovom vysielaní, printoch a e-médiách, aj s celoslovenským presahom.
- Vzdelávacie cykly: IT vzdelávanie pre seniorov, Upgradni sa pre knihovníkov, virtuálna univerzita 3. veku, zdravý životný štýl a ďalšie.
- Tréningy pamäte s certifikovanou lektorkou (knihovníčka z VKJB).
- Autorské výstavy fotografií na mesačnej báze v centrálnej knižnici.
- Pravidelné tematické výstavy vo výstavných priestoroch centrálnej knižnice.
- Nadviazanie zmluvnej spolupráce s Fakultou umení Technickej univerzity.
- Oprava havarijného stavu v presklenej hale centrálnej knižnice.

Slabé stránky/prekážky:

- Komplikovaná a nevyspytateľná finančná situácia súvisiaca s cenami energií a nájomného zvýšeného o mieru inflácie.
- Modernizácia pobočky v Barci si vyžiadala jej dočasné zatvorenie, štatistika bez tohto hendikepu mohla byť ešte priaznivejšia.
- Nemožnosť využívať všetky priestory v sídle organizácie na Hlavnej 48, (knižnica je správcom objektu) na zamýšľané rozvojové aktivity a projekty. Z rozhodnutia zriaďovateľa sú bezbariérové priestory na prízemí dané k užívaniu iným organizáciám, ktoré vykonávajú aj komerčný predaj predmetov a prevádzkujú e-shop, no neplatia nájomné, čo výrazne znižuje príjem organizácie z vlastnej činnosti.

Základné ukazovatele odbornej činnosti a hospodárenia

Kvalita verejných služieb, orientácia na návštevníka	2023	2024	Poznámky
Ciel: zvyšovať kvalitu služieb			
Základné knižničné ukazovatele			
počet aktívnych používateľov knižnice spolu	10 590	11 279	
počet výpožičiek spolu	324 116	318 307	vrátane e-kníh KUBO
z toho absenčných	280 706	291 099	
z toho prezenčných	41 710	25 825	
knižničný fond - stav/počet	205 881	209 957	
počet návštevníkov knižnice spolu	213 554	203 066	
počet návštevníkov na podujatiach knižnice spolu	71 146	58 939	
v tom platená návštevnosť	10 590	11 279	
neplatená návštevnosť	213 554	203 066	
počet podujatí organizovaných knižnicou spolu (celkový počet aktivít)	654	753	
Finančná oblasť	2023	2024	
Ciel: znižovať náklady a zvyšovať mieru samofinancovania			
Náklady spolu			
náklady na činnosť knižnice spolu	1 221 571	1 310 293	
celkové náklady na nákup kníh	83 946	95 785	
mzdové náklady celkom (vrátane odvodov)	797 566	788 722	
prevádzkové náklady	234 684	275 191	
kapitálové náklady	248 321	1 793	
Bežné výdavky			
výdavky na prevádzku	1 077 564	1 127 343	
výdavky na činnosť	78 210	85 301	
Prijmy spolu	1 403 678	1 224 280	
Transfer od zriaďovateľa			
na bežné výdavky	1 037 084	1 111 262	
na kapitálové výdavky	245 100	1 793	
spolu	1 282 184	1 113 055	

Ďalšie príjmy			
z prenájmu	10 984	11 296	
z vlastnej činnosti	39 194	56 388	
dary a sponzorské	0	0	
spolu	50 178	67 684	
Externé grantové a projektové zdroje			
kultúrne poukazy	-	-	program v r. 2023 zrušený, nahradený mimoriadnou výzvou FPU s realizáciou v r. 2024
transfery z rozpočtu obcí, miest	0	0	
domáce projekty: tuzemské granty spolu	49 954	38 835	
zahranicné projekty: zahraničné granty spolu	1 261	0	
počet podaných projektov	21 (+4)	12	
počet schválených projektov	20 (+4)	8	
výška získaných financií z externých grantov a projektov spolu	71 316	38 000	
Vnútorne procesy, inovácie, marketing	2023	2024	
Ciel: cielená propagácia, zavádzanie inovácií			
počet aktivít realizovaných v spolupráci s inými KZ v KSK	2	3	
počet nových partnerstiev	3	3	
počet nových kľúčových aktivít	4	4	
počet kľúčových mediálnych výstupov	116	186	
Strategický rozvoj	2023	2024	
Ciel: systematickejší a dynamickejší vlastný rozvoj			
plnenie prioritných cieľov v roku 2024	Stanovené ciele boli splnené		

Plnenie Koncepce rozvoja kultúry v Košickom samosprávnom kraji 2020-2025 (2030)

1. Program: Regionálna kultúrna identita

Zámer: posilnenie pozitívneho vzťahu obyvateľa k regiónu prostredníctvom kvalitnej ponuky kultúrnych služieb založených na regionálnych špecifikách.

Indikátory: 1. nové kultúrne produkty a služby založené na regionálnych špecifikách, 2. popularizačné aktivity vedy a výskumu.

Opatrenia a aktivity:

- periodické publikovanie tematických článkov z dobovej tlače fondu regionálneho oddelenia v denníku Korzár,
- pravidelná prezentácia lokálnych umelcov vrátane fotografov vo forme výstav v centrálnej knižnici a na pobočkách,
- systematické doplňovanie hudobnej mapy východného Slovenska a budovanie ďalších regionálnych databáz,
- rubrika Osobnosti Košíc vo Virtuálnej knižnici,
- prezentácia regionálnych dejín verejnosti prostredníctvom pravidelnej prednáškovej činnosti v spolupráci s Dejepisným spolkom.

2. Program: Kultúrny cestovný ruch

Zámer: zviditeľniť Košický kraj prostredníctvom kultúrneho cestovného ruchu.

Indikátory: nové produkty kultúrneho cestovného ruchu.

Opatrenia a aktivity:

- nové exteriérové podujatia v spolupráci s mestskými časťami v Košiciach zamerané na propagáciu a prezentáciu knižnice, aktivity projektu Prečítané leto

3. Program: Kreatívny priemysel

Zámer: generovať ekonomické benefity z kultúry.

Opatrenia a aktivity: knižnica v tejto oblasti s ohľadom na svoje hlavné poslanie aktivity nevyvíja.

4. Program: Proces optimalizácie správy a prevádzky kultúrnych zariadení

Opatrenia a aktivity:

- aktívne získavanie mimorozpočtových zdrojov aj od miestnej samosprávy na nákup kníh, podujatia, modernizáciu priestorov (granty, mestské časti, občianske združenie Priatelia knižnice J. Bocatia),
- 8 úspešných podporených projektov, získaných 38 000 € z grantov.
- realizácia programov celoživotného vzdelávania: virtuálna univerzita 3. veku, neformálne vzdelávacie cykly, bohatá klubová činnosť,
- aktívne využívanie regionálneho bohatstva knižnice na prezentačné a vzdelávacie aktivity,
- zapojenie knižnice do projektu Benchmarking knižníc,
- modernizácia knižnice – pobočka v MČ Košice-Barca.

Vyhodnotenie plnenia úloh na úseku odbornej činnosti

Nosné/ťažiskové aktivity za rok 2024

Knižnica Ivana Chalupeckého pri VKJB: získanie, prevoz a sprístupnenie vzácnej súkromnej zbierky archivára, historika, autora prof. Ivana Chalupeckého. VKJB získala cca 5 tisíc kníh a dokumentov.

Modernizácia pobočky v Košiciach - Barci: pobočka získala nové interiérové vybavenie vyrobené na mieru, pribudol detský kútik, nové regály, priestor pre knihovníčku. Modernizácia v hodnote 12 tisíc € má výrazný praktický a estetický efekt, financované aj vďaka podpore FPU.

Upgradni sa: vzdelávací cyklus pre knihovníčky a knihovníkov, pozostával zo šiestich tematických prednášok, zameraných na knihovnícku prax. Zúčastnili sa ho knihovníci z knižníc KSK a knižníc v metodickej pôsobnosti VKJB.

Cyklus besied 1+1: obľúbený formát literárnych besied s multižánrovým presahom. Moderované besedy spolu s aktérmi z rôznych oblastí umenia sú obohatené o hudobnú produkciu.

Literárny e-magazín Knihy na dosah: oceňovaný magazín knižnica vydáva od roku 2017, má ročnú návštevnosť 40 tis. návštevníkov. Patrí medzi najčítanejšie magazíny o literatúre na Slovensku. Je aj platformou pre začínajúcich autorov.

Jubilejná výstava a publikácia k 100. výročiu knižnice: výstava bola autorským dizajnerským dielom s atraktívnym formátom vrátane fotopointov. Výstava o histórii VKJB je trvalo dostupná vo forme virtuálnej prehliadky.

Nové logo a vizuálna identita: moderná vizuálna identita vzišla z verejnej súťaže. Zúčastnili sa jej profesionáli, agentúry a štúdiá. Víťazný návrh vybrala odborná porota. Nová vizuálna identita bola použitá aj v jubilejnej výstave a publikácii VKJB.

Plnenie štandardov

Názov štandardu	Počet/Rok	Poznámka	Plnenie za rok 2023
Počet knižničných jednotiek získaných kúpou	2% knižničného fondu		3,01%
Suma finančných prostriedkov na nákup knižničných fondov	10 eur na knihu		13,55€
Počet titulov periodík	35-50 50-80 100-150	Podľa počtu obyvateľstva v danom meste 5 000 - 20 000 obyvateľov 20 000 - 40 000 obyvateľov nad 100 000 obyvateľov	130
Počet prevádzkových hodín	min. 50 hodín / týždeň		59
Počet výpožičiek na 1 zamestnanca vykonávajúceho knižničnej činnosti	60 - 80% zo slov. štandardu 9 000 - 12 000 výpožičiek	Výpožičky na 1 zamestnanca (pracovníka služieb) vykonávajúceho knižničnej činnosti, v prípade kumulácie pracovných činností vykazovať prepočítaný stav.	13 262
Počet výpožičiek na 1 čitateľa	min. 20/rok	Sledovať zo štatistického výkazu - výpožičky celkom	28
Počet platených akcií, služieb a podujatí organizovaných knižnicou	4 ročne	Kopírovanie, rešerš, MVS, burza kníh, rezervácie, účastnícky poplatok, podujatia	36
Počet marketingových aktivít so zameraním na propagáciu knižnice	4	Články z archívu VKJB pre Košický večer, letné outdoorové podujatia, letná čítareň, promovanie aktivít v médiách	193
Počet odbornej činnosti, regionalistika a digitalizácia	4	Vydané bibliografie, metodické materiály, publikačná činnosť z regionálnych fondov, vystúpenie na konferenciách a seminároch, spracovanie pomôcok pre účely bádania v regionálnych zbierkach (katalógy, retrospektíva...); digitalizácia - prevod knižničného dokumentu do elektronickej formy za účelom ochrany a sprístupnenia - digitalizácia vzácnych dokumentov, periodík, knižných lístkov, pohľadníc, AVD...)	6
Počet podujatí literárneho charakteru + výstavy	8		293
Počet podujatí zamerané na celoživotné vzdelávanie	2		250

Hlavná činnosť

Knižničné fondy

Činnosť útvaru dopĺňovania, spracovania, revízie a ochrany knižničného fondu bola zameraná na plnenie základných úloh vyplývajúcich z pracovných činností oddelenia. Objem prírastkov a úbytkov knižničného fondu (ďalej KF) v pláne stanovený nebol.

Čerpanie finančného príspevku zriaďovateľa na nákup neperiodického knižničného fondu k 31. 12. 2024 vrátane spoluúčastí grantov, projektov a dotácií bol **85 763,27 €**.

Z rozličných grantových systémov sme čerpali 15 990,37 €. Z burzy 122,10 €. V priebehu roka na nákup KF prispela aj MČ Košice-Nad jazerom sumou 459,75 €. Prehľad čerpania všetkých zdrojov na nákup KF k 31. 12. 2024 uvádzame v tabuľke.

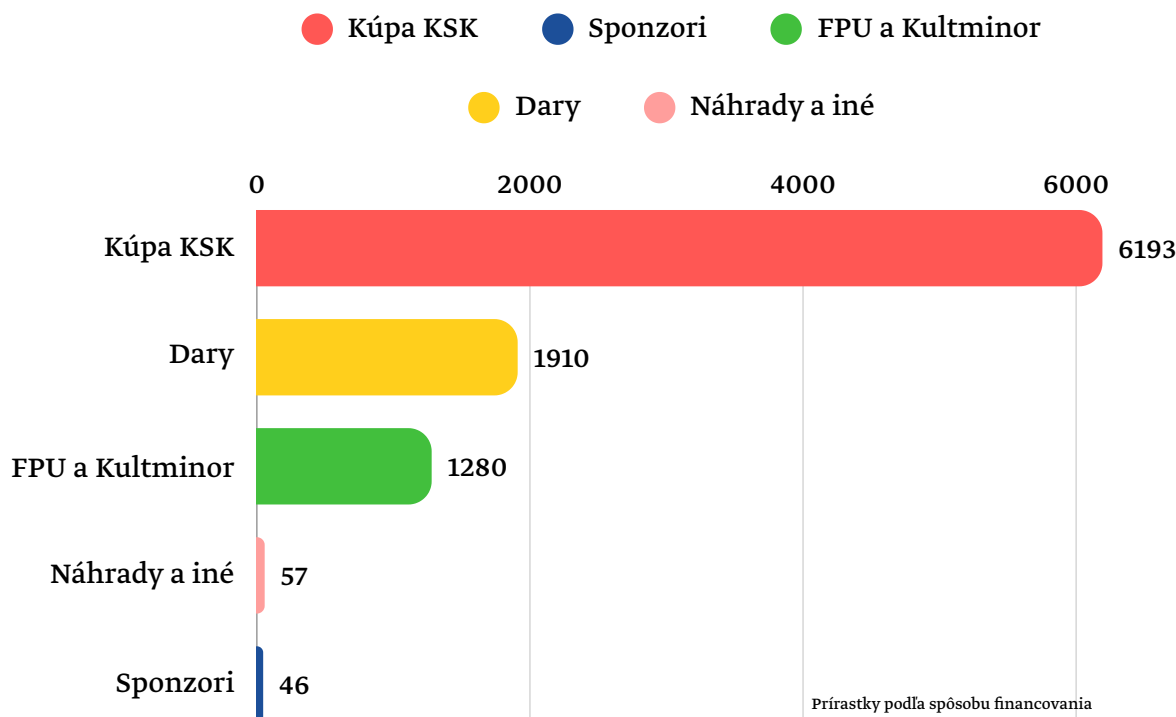
V priebehu roka 2024 oddelenie akvizície a katalogizácie **spracovalo 9 007** knižničných jednotiek (ďalej kn. j.), pracovník hudobného oddelenia 354 kn. j. (hudobniny) a 165 kn. j. pracovník regionálneho oddelenia.

Kvantitatívne ukazovatele knižničného fondu

Stav k 31. 12. 2023	205 881
Prírastky v roku 2024	9526
Úbytky v roku 2024	5 450
Stav k 31. 12. 2024	209 957

MČ Košice-Nad jazerom	459,70€
Burza kníh	122,10€
FPU - čerpanie z r. 2023	11 248,39€
FPU - čerpanie z r. 2024	782,26€
Kultminor - cz	1 500€
Kultminor - hu	2 000€
KSK - knižný a špeciálny fond, vrátane spoluúčastí	85 763,27€
KSK - periodiká	10 021,34€
SPOLU	111 897,06€

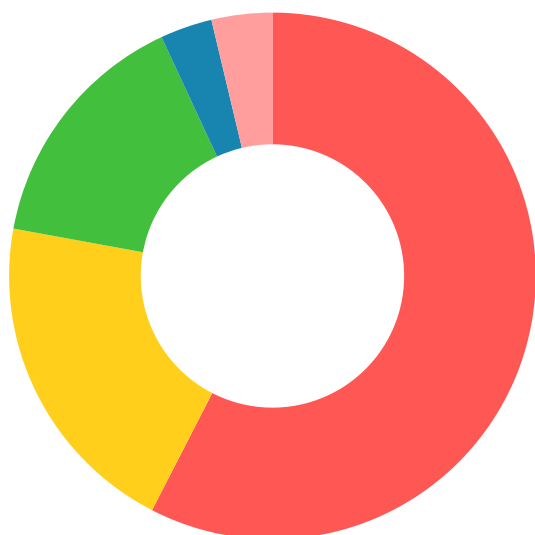
Akvizičná činnosť bola zameraná na pravidelné sledovanie knižného trhu, edičných plánov a profiláciu fondu s prihliadnutím na možnosti a zameranie knižnice rešpektujúc potreby a požiadavky čitateľov aj prostredníctvom návrhov na nákup v OPAC katalógu a možnosti a podmienok financovania. Do KF bolo **6 193 kn. j.** zakúpených z príspevkov KSK (vrátane spoluúčasť grantov), zo sponzorských príspevkov 46 kn. j., z grantových príspevkov 1 280 kn. j., z darov pribudlo 1 910 kn. j., iným spôsobom sme nadobudli 97 kn. j. (náhrady poškodených kn. j., prepráskované kn. j. a prílohy).

KF sme doplňovali predovšetkým u dodávateľov s najvyšším rabatom (priemerný rabat 31,94 %) a **priemerná nadobúdacía cena za 1 kn. j. bola 13,55€**. V priebehu roka sme zrealizovali 136 objednávok, spracovali 207 faktúr od 22 z 13 zdrojov financovania.

Z prírastkov KF za rok 2024 tvorí fond beletrie 7 419 kn. j (z toho 1 936 kn. j. pre deti a mládež), 1 752 kn. j. fond náučnej literatúry (z toho 304 kn. j. pre deti a mládež) a 355 kn. j. špeciálne dokumenty (hudobniny, AV médiá, a el. zdroje). Jazykovo najpočetnejšie boli zastúpené kn. j. v slovenskom jazyku (84,19%), českom jazyku (8,62%), anglickom (1,14%), maďarskom (2,21 %) a ostatné jazyky (3,83 %).

Všetky kn. j. boli v priebehu roka menne a vecne katalogizované, priebežne sme opravovali a doplňovali slovníky a authority v KIS Tritius. Vo voľnom výbere je kn. j. 82,56 % KF, v študovniach s prezenčným vypožičiavaním a skladoch 17,14 % KF. Okrem titulov, ktoré má knižnica vo vlastnej evidencii, je ponuka KF vďaka spolupráci s Mestskou knižnicou v Prahe obohatená o 3 300 voľne stiahnuteľných e-knží v rozličných formátoch. V priebehu roka 2024 knižnica **kúpou nadobudla 87 titulov periodík** (vo finančnom objeme 10 021,34 €), z toho 10 denníkov a 77 titulov časopisov. Z uvedeného počtu je 62 titulov v slovenskom jazyku, 21 titulov v českom jazyku, 4 tituly v maďarskom. Celkovo v danom roku knižnica evidovala 130 titulov periodík. V spolupráci so Slovenskou knižnicou pre nevidiacich Mateja Hrebendu v Levoči sme v priebehu roka ponúkli prostredníctvom výmennej služby 408 zvukových kníh, pre slabozrakých a nevidiacich čitateľov na CD vo formáte mp3 (z toho je 188 CD tohtoročná cirkulácia).

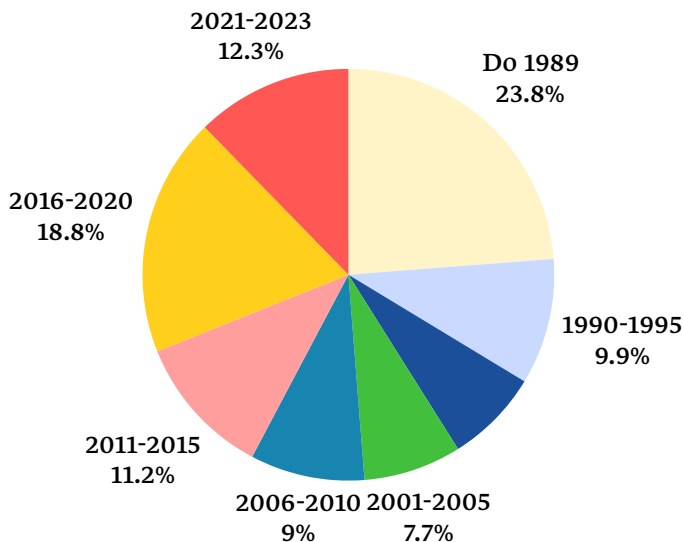
- Beletria pre deti 21,5%
- Náučná literatúra pre dospelých 1...
- Náučná literatúra pre deti 3,3%
- Špeciálne dokumenty 3,8%

Periodiká vo fonde v roku 2024

spolu 130 titulov

nadobudnutých kúpou **87 titulov**
z toho **10 denníkov**
a **77 časopisov**

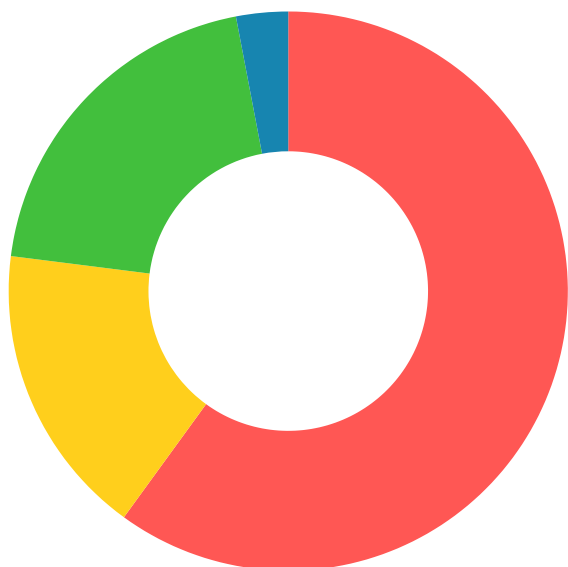

Na základe strategického materiálu Štandardizácie regionálnych knižníc, by mala obnova KF kúpou nadobudnutých neperiodických jednotiek tvoriť minimálne 2 % z celkového objemu fondu. Za prostriedky od zriaďovateľa bolo zakúpených 6 193 kn. j., čo predstavuje 3,01 % obnovy KF, spolu s ostatnými spôsobmi financovania dosahuje obnova KF 3,65%. Vďaka nárastu finančných prostriedkov za posledné roky sa nám darí omladzovať vek KF.

Vek fondu a tzv. „živý fond“ je okrem pravidelného dopĺňovania KF ovplyvňovaný aj systematickou vyradovacou stratégiou knižnice a jeho aktualizáciou. Systematicky bol KF aktualizovaný na všetkých pracoviskách. Vo februári sme zrealizovali previerku fondu na pobočke Nad Jazerom z dôvodu sťahovania, a v apríli na pobočke v Šaci z dôvodu výmeny pracovníka. V októbri sme z dôvodu rekonštrukčného prác v objekte SPŠ, kde máme uložený sklad, zrealizovali pred sťahovaním do dočasných priestorov previerku fondu. Časť fondu sme zredukovali (654 kn. j.) a časť presunuli na iné pracoviská (132 kn. j.). Fond skladu (4 495 kn. j.) je dočasne uskladnený v budove centrálnej knižnice a nie je možné realizovať objednávky zo skladu. Vyradené knihy sme v zmysle vyhlášky ponúkli iným knižniciam. Ostatné vyradené a darované knihy sme ponúkli čitateľom na 10 burzách. V spolupráci s IDS Východ. s.r.o. sme vyradené a darované knihy poskytli pre zdieľanú knižnicu na autobusovej stanici v Košiciach.

V zmysle vyhlášky MK SR č. 201/2016 sa na útvare ochrany a revízie KF priebežne vyradilo 5 450 kn. j. z rozličných dôvodov, čo v percentuálnom vyjadrení predstavuje 2,5 % z objemu KF. Prehľad dôvodov vyradenia uvádzame v tabuľke.

- Beletria pre dospelých 57%
- Beletria pre deti 9%
- Náučná literatúra pre dospelých 32%
- Náučná literatúra pre deti 1%

Dôvod vyradenia	Počet
Multiplikát	338
Nahradená	66
Nedobytná	0
Opotrebovaná	1 601
Ostatné dôvody	9
Poškodená	2 860
Platená strata	1
Redukcia	347
Zastaralá	211
Chýbajúca	17
SPOLU	5 450

Služby: používatelia - čitatelia

10 590

registrovaných používateľov
k 31.12.2023

11 279

registrovaných používateľov
k 31.12.2024

V roku 2023 predstavovali z celkového počtu obyvateľov Košíc používatelia zaregistrovaní vo Verejnej knižnici Jána Bocatia 4,7 %. **V roku 2024 stúplo** toto percentuálne vyjadrenie pri nižšom počte obyvateľov Košíc **na 5%**. V porovnaní s rokom 2023 bol v hodnotenom roku 2024 počet registrácií vyšší na najväčších pracoviskách knižnice a približne rovnaký ostal na menších pracoviskách. V mínuse sa ocitla jedna z najmenších pobočiek knižnice.

Knižnica sa stala atraktívnym miestom pre trávenie voľného času pre opäť väčší počet obyvateľov. Zaiste k tomu prispelo aj okrúhle jubileum, ktoré knižnica v tomto roku oslávila. V rámci neho knižnica pripravila pre čitateľov, okrem iného, aj zaujímavé ponuky v rámci služieb. Začiatkom februára bol zverejnený **nový Knižničný a výpožičný poriadok**, v rámci neho **aj Cenník služieb**, v ktorých najväčšiu zmenu, ktorá sa dotkla čitateľov, predstavovalo zvýšenie poplatku za registráciu dospelého čitateľa. Na druhej strane, knižnica bola v smere poplatkov za registrácie ústretová voči detskému čitateľovi, ktorému **umožnila bezplatnú registráciu do veku 7 rokov**.

Aj v tomto roku **prešlo knižničné prostredie obnovou**, konkrétne sa podarilo kompletne zrekonštruovať **regionálne oddelenie**, kde sa nachádza komplexná zbierka regionálnych dokumentov i historický fond knižnice. Rekonštrukcia prebiehala počas pomerne dlhého obdobia, avšak návštevníci prejavovali pochopenie a vyjadrujú spokojnosť z moderného, príjemného a esteticky upraveného prostredia. Ďalším rekonštruovaným pracoviskom bola **pobočka Barca**.

Centrálne knižnica

Centrálne knižnica ponúka širokú ponuku služieb. Ide o najväčšie pracovisko knižnice s najväčším počtom **registrovaných čitateľov (5 670)**, ktorých bolo v porovnaní s rokom 2023 **o 689 viac**. Toto pracovisko naďalej intenzívne pracovalo so stredoškolskou mládežou, a to predovšetkým prostredníctvom informačných výchov. Pre stredné školy bolo zorganizovaných **101 podujatí informačnej výchovy** s počtom účastníkov 2 390. Najviac času v centrálnej knižnici trávili vysokoškolskí študenti. Prichádzali sem vo väčšom počte aj detskí čitatelia, na čo mali vplyv tieto faktory: vhodné a pravidelné doplňovanie fondu kníh pre deti a mládež, motivácia k čítaniu kníh prostredníctvom aktivít, ktoré pripravili zamestnanci knižnice (zážitkové čítania, dramatizácie diel, informačné výchovy a pod.), ako aj zvýhodnený členský poplatok. Vo veľkej miere bola centrálne knižnica navštevovaná aj seniormi.

Služby **čítarne** centrálnej knižnice boli v hodnotenom roku využívané menej. Zodpovednosť za to nesie predovšetkým presunutie výpožičných úkonov k centrálnemu pultu centrálnej knižnice a zrušenie pozície pracovníka na tomto úseku, ktorý zväčša navštevujú čitatelia, ktorým viac vyhovoval roky zaužívaný systém čítarne. Počas roka bol skrátenej aj výpožičný čas tohto pracoviska, čo má tiež vplyv na pokles štatistík tohto pracoviska i knižnice. Pracovisko je obohatené o pravidelné výstavy z cyklu **Umenie v čítarni**.

Študovňa odbornej literatúry centrálnej knižnice zaznamenala v roku 2024 vo väčšine poskytovaných služieb nárast. Záujem o skenovanie dokumentov medziročne klesol: skenovaných a e-mailom zaslaných bolo 67 dokumentov. Používatelia častejšie využívali **internet**, a to 1 550-krát a pri jeho využívaní aj vytlačili oproti minulému roku väčší počet strán, konkrétne 3 993. Značný nárast záujmu (o 344 kopírovaných strán) bol zaznamenaný aj pri službe kopírovania dokumentov. Študenti vysokých škôl prejavili väčší záujem o vypracovanie rešerší. Celkovo bolo spracovaných **33 rešerší**. Klesajúci trend v poskytovaní medziknižničných výpožičných služieb pretrvával aj v hodnotenom roku, a to napriek zníženiu poplatku za túto službu koncom roka 2023. Výpožičiek prostredníctvom týchto služieb bolo o 19 menej ako v predchádzajúcom roku. Pracovisko pokračovalo vo **vzdelávacích aktivitách**. Podieľalo sa na informačných výchovách, literárnej hodine s názvom Čítajme si, na aktivite Čítanie na onkológii, či workshope Ako si udržiavať kognitívne zdravie. V letnom období bol zorganizovaný kurz Tréning pamäti. Záujem o tento kurz z kapacitných dôvodov nebolo možné uspokojiť. Desiatich stretnutí sa zúčastnilo spolu 15 senioriek. Celková návštevnosť oddelenia bola **6 034 návštev**, čím bola výrazne **prevýšená návštevnosť** z roku 2023, a to o 1 401 návštev.

Pobočka KVP

Druhým najväčším pracoviskom knižnice z **hľadiska počtu registrovaných čitateľov (1 566)** bolo v roku 2024 pracovisko na sídlisku KVP. Toto pracovisko intenzívne navštevujú detskí čitatelia, a to aj vďaka práci knihovníčok s nimi. Pripravili si pre deti 76 informačných výchov, ktoré predstavujú prvý kontakt detí s knižnicou. Množstvo ďalších podujatí pre deti (napr. zážitkových čítaní) potom naďalej vplývalo na záujem detí o návštevy v knižnici. Pobočka sa stáva aj pracoviskom pre celé rodiny. Bohatý fond kníh a množstvo aktivít umožnili v pobočke KVP tráviť voľný čas i všetkým ostatným vekovým kategóriám. Pobočka intenzívne spolupracuje s okolitými základnými a materskými školami a takisto aj s miestnym úradom, čo dokazuje i spoločne pripravené podujatie Knihy spájajú. **Klubová činnosť** je vlastná aj tomuto pracovisku. Detský Klubík je stále navštevovaný najmenšími čitateľmi. Klub matiek kamarátok, diskutuje o prečítaných knihách. Klub kníhpátračov sa venuje žiakom prvého stupňa základných škôl.

Za zmienku stojí aj pomerne mladá **Knižnica vecí**, ktorú koncom roka 2023 pobočka KVP otvorila. Knižnica vecí ponúka k vypožičaniu predmety, ktoré záujemca o krátkodobé požičanie nepotrebuje vlastniť, ale dočasne použiť. Od začiatku pôsobenia tejto knižnice do nej bolo zaradených 26 predmetov a knižnica eviduje za rok 2024 36 výpožičiek. Čitatelia hodnotia túto ponuku knižnice veľmi pozitívne.

Pobočka Terasa

Tretím najväčším pracoviskom s počtom registrovaných čitateľov 1 248 bola v roku 2024 pobočka Terasa. Návštevnosť pobočky, ako aj počet výpožičiek v hodnotenom roku opäť vzrástli. Toto pracovisko poskytlo čitateľom možnosť vyjadriť sa v hodnotenom roku formou online dotazníka k preferovaným podujatiam a k tomu, čo čitateľom na tomto pracovisku chýba. Pobočka Terasa sa aj vďaka tomuto kroku môže pochváliť i množstvom aktivít, ktoré si v priebehu roka pre čitateľov a návštevníkov pripravila. K tým najobľúbenejším patria cestovateľské prednášky s premietaním, besedy so spisovateľmi, výstavy, či workshopy.

Pracovisko ako jediné z pobočiek disponuje i **biblioboxom**, ktorý je čitateľmi stále viac využívaný. Služby biblioboxu boli využité 981-krát.

Pobočka Furča

Používateľská základňa na pobočke Furča **bola opäť navýšená**, a to na 1 062 registrovaných čitateľov. V roku 2024 sa za čitateľov tejto pobočky zapísalo o 75 čitateľov viac než v predchádzajúcom roku. Pracovisko pokračuje v dobrej spolupráci s miestnymi materskými školami, ako aj so základnou školou. Veľmi pekné čísla vykazuje pracovisko aj z hľadiska návštevnosti, či počtu výpožičiek, čo svedčí o vhodnom a pravidelnom dopĺňovaní fondu, a to pre každú vekovú kategóriu, ako aj o príjemnom prostredí.

Pobočka Nad jazerom

V hodnotenom roku sa pobočka knižnice Nad jazerom pomerne rýchlo dostala do uspokojivých čísel z hľadiska registrácií (659 čitateľov), návštevnosti i počtu výpožičiek, v porovnaní s rokom 2023, ktorý ovplyvnilo neplánované dlhodobjšie zatvorenie a následné sťahovanie pobočky do nových priestorov. **K dobrej návštevnosti tu prispieva bezbariérový prístup**, vzdušný a prehľadný prístup k fondu, detský kútik doplnený o vybavenie v spolupráci s mestskou časťou. Pozitívny vplyv na návštevnosť malo i zapojenie sa knižnice do aktivít mestskej časti, akými bolo Uvítanie novorodencov do života mestskej časti Nad jazerom, alebo akcia Kvapka krvi. Za nedostatok možno naďalej považovať výpožičný čas, ktorý je prispôsobený úradným hodinám miestneho úradu a nevyhovuje pracujúcim čitateľom.

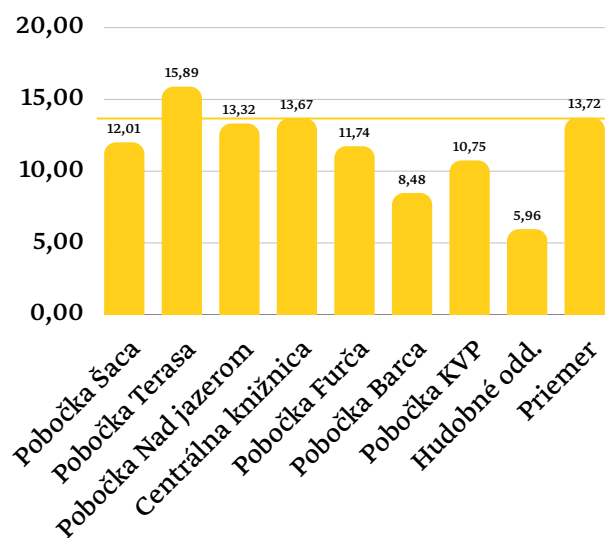
Pobočka Barca

Pobočka Barca prešla v mesiacoch február a marec hodnoteného roku **rekonštrukciou**. Po otvorení pracoviska nastali zmeny aj vo výpožičnom čase. **Počet čitateľov vzrástol o 50**, konkrétne na číslo 464 registrovaných čitateľov, avšak zatvorenie kvôli obnove pracoviska priniesol pokles návštevnosti i výpožičiek pracoviska. Pracovisko spolupracuje so škôlkami i školami (základnou i strednou) v blízkom okolí. Rovnako ho navštevujú aj klienti liečebno-výchovného sanatória v Barci. Pobočka sa zapája i do aktivít mestskej časti, akou bol aj letný tábor. Klub šikovných rúk, či besedy predstavujú takisto atraktívnu súčasť ponuky aktivít v tejto pobočke.

Pobočka Šaca

Za nižšie čísla registrácií, návštevnosti i výpožičiek jednej z najmenších pobočiek knižnice, a to pracoviska Šaca zodpovedajú: časté personálne zmeny v prvej polovici roka, teda striedanie pracovníkov centrálnej knižnice na tomto pôsobisku, nakoľko knižnica nedokázala personálne vykryť toto pracovisko stálym pracovníkom a zasielala tam striedavo pracovníkov z centrálnej knižnice, ako aj **skrátene prevádzkových dní** pracoviska o jeden deň. Knižnica v priebehu roka nemala stáleho pracovníka, ktorý by pokračoval v zaužívaných aktivitách pobočky, predovšetkým v zmysle aktívnej spolupráce so školami. V ďalšom období školy viackrát odriekli účasť na plánovaných podujatiach, čo tiež ovplyvnilo návštevnosť v pobočke. Počet registrovaných čitateľov na tomto pracovisku klesol o 39 čitateľov. Pracovisko Šaca pracuje viac s detskými čitateľmi najmä v rámci hodín informačnej výchovy, hodín literárnej výchovy, besied, zážitkových čítaní. Pobočka v Šaci ako jediná realizuje i stretnutia s marginalizovanou komunitou.

Počet návštev 1 používateľom 2024

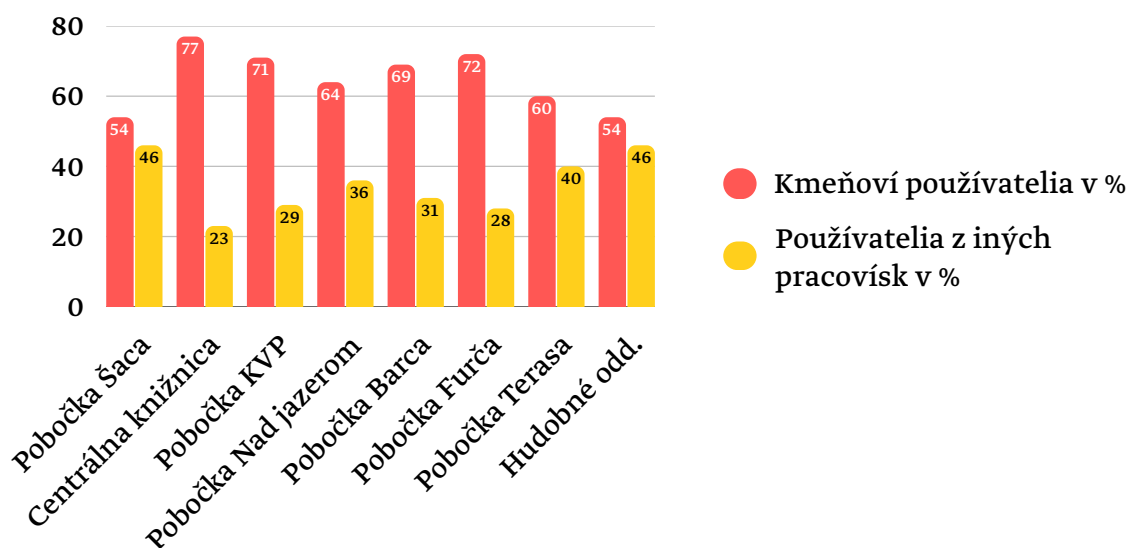

Vzrast a pokles kmeňových používateľov za rok 2024

Pracovisko	%
Hudobné oddelenie	9,21 %
Pobočka KVP	2,22 %
Pobočka Furča	7,60 %
Centrálna knižnica	8,27 %
Pobočka Šaca	-9,75 %
Pobočka Nad jazerom	9,29 %
Pobočka Terasa	4,96 %
Pobočka Barca	12,08 %
Priemer	5,49 %

Graf vyššie vyjadruje **koľkokrát v priemere navštívil jeden používateľ konkrétne pracovisko knižnice**. Toto číslo má stúpajúcu tendenciu na pracoviskách centrálna knižnica, Terasa, Nad jazerom, Furča a KVP. Mierny pokles návštev jedným používateľom eviduje knižnica v najmenších pracoviskách Šaca a Barca a v špecializovanom hudobnom oddelení. Z hľadiska dlhodobejšej rekonštrukcie regionálneho oddelenia je irelevantné porovnávať tento ukazovateľ za toto pracovisko. Priemerné číslo tohto ukazovateľa však aj v tomto roku narástlo a dostalo sa **takmer na číslo 14**.

Verejná knižnica Jána Bocatia umožňuje každému používateľovi, ktorý sa zaregistroval na jednom pracovisku využívať služby na všetkých pracoviskách v plnom rozsahu. Nasledujúci graf vyjadruje pre jednotlivé pracoviská pomer registrácií čitateľov kmeňových a registrácií z iných pracovísk.

Novinkou roku 2024 bolo **otvorenie knižnice** pre čitateľov a návštevníkov aj **počas utorkov**, čo navýšilo počet prevádzkových hodín z dlhoročného trendu 52 hodín/týždeň na takmer **59 hodín**. V priebehu roka knižnicu navštívilo a jej služby využilo **143 622 návštevníkov**. Knižnica tu eviduje nárast o 1 214 návštev oproti roku 2023. Tu uvedený štatistický ukazovateľ sa týka iba návštevnosti v službách. Hromadné návštevy používateľov, ktorí si nevypožičiavali dokumenty, do návštevnosti v službách neboli zahrnuté.

V roku 2024 knižnica ponúkala možnosť, okrem platených registrácií i **registrácie zľavnené, či registrácie zdarma**. Bolo tomu tak v rámci rôznych podujatí, akým bol napr. valentínsky týždeň (101 registrácií zdarma), týždeň slovenských knižníc (297 registrácií za polovicu), osláv storočnice knižnice (110 registrácií zdarma), týždeň študentstva (93 registrácií zdarma). Zápisné zdarma mali v hodnotenom roku deti do 7 rokov, seniori nad 70 rokov, pravidelní darcovia krvi (za stanovených podmienok), slabozrakí a nevidiaci, žiaci a študenti v rámci informačných výchov, jubilujúci dôchodcovia, či politickí väzni. Vítanou ponukou bola i možnosť odpustenia sankčných poplatkov pre ženy v rámci Medzinárodného dňa žien. Knižnica takýmito akciami zaujala množstvo návštevníkov.

Knižnica zorganizovala a zrealizovala v spolupráci s niektorými základnými a strednými školami, ktoré prejavili záujem, celkovo **126 informačných výchov, pre 2 658 účastníkov**. Do knižnice sa celkovo **zaregistrovalo 2 931 detí čo tvorí približne 26%** z celkového počtu registrovaných čitateľov. Knižnica aj v roku 2024 ponúkala spolupracujúcim mestským častiam, v rámci ktorých má svoje pobočky, **darčkové poukazy** s bezplatným členstvom pre novorodencov, pre ktorých zvyknú v nepravidelných časových intervaloch mestské časti pripraviť podujatie s názvom Uvítanie novorodeniakov. Koncom roka knižnica ponúkla i darčkové poukazy pre tých návštevníkov, ktorí by mali záujem podarovať svojim blízkym členstvo v knižnici na rok. Darčkové poukazy využilo spolu 23 obdarovaných.

Možnosť zaregistrovať sa za čitateľa knižnice na jeden deň, s obmedzením služieb, prostredníctvom **jednodňového členstva** využilo v hodnotenom roku 119 záujemcov (v tom dospelí aj deti).

K výhodám a žiadaným službám knižnice patrí jej **elektronická komunikácia s čitateľom**. Knižnica dokáže takto komunikovať s 95,7 % používateľmi, 4,3 % registrovaných čitateľov neuvádza elektronický kontakt. Túto písomnú formu komunikácie realizovala knižnica pri zasielaní informácií, pripomienok o konci výpožičnej doby, odpovediach na otázky používateľom, tiež ponúk týkajúcich sa služieb, fondu alebo aj registrácií v knižnici. Komunikácia prostredníctvom e-mailu a SMS správ, bola využívaná aj na informovanie registrovaných používateľov o výpožičnom čase. V neposlednom rade bolo potrebné pýtať si elektronický kontakt od čitateľov, ktorí mali záujem využívať najnovšie služby, ktoré knižnica čitateľom ponúka, a to služby knihobox či digitálny preukaz. Knižnica takto komunikovala aj o možnostiach poskytovaných služieb, zvlášť objednávok a rezervácií. Používateľom, ktorí neuviedli v prihlasovacom formulári e-mailovú adresu boli zasielané informácie a oznamy prostredníctvom SMS správ.

Možnosť komunikovať s knižnicou ohľadom doplnenia fondu o zaujímavé tituly mali čitatelia prostredníctvom zaslania požiadavky na zváženie nákupu diela. Tieto požiadavky prijíma, a po dôslednom zvážení spracúva oddelenie dopĺňovania, spracovania knižničných fondov, ochrany a revízie knižničných fondov. **Komunikáciu v zmysle zasielania požiadaviek používateľmi zabezpečoval aj on-line katalóg Carmen**. Jeho čiastočné prepojenie s knižničným systémom dával používateľom možnosť predĺžiť si výpožičky, rezervovať a objednávať si dokumenty alebo zistiť aktuálny stav potrebného dokumentu prostredníctvom webového rozhrania. V priebehu roka navštívilo a tieto služby využilo **190 010 návštevníkov**.

Modernou súčasťou knižnice sa na prelome jesene a zimy hodnoteného roku stala **ponuka digitálneho preukazu**. Predstavuje nový komunikačný nástroj v rámci skvalitňovania služieb knižnice pre čitateľov. Ide o moderné **smart** prevedenie čitateľského preukazu. Čitateľ má prostredníctvom tohto preukazu všetky potrebné informácie ako sú výpožičky, termíny, návštevy knižnice, ako aj iné dôležité informácie vo svojom mobilnom zariadení, na ktoré môže byť upozornený prostredníctvom nastavenia notifikácií. Zároveň digitálny preukaz predstavuje alternatívu klasického čitateľského preukazu, na základe ktorého sa čitateľ v knižnici identifikuje. Takýto preukaz si ešte do konca roku 2024 zriadilo **262 čitateľov**, z ktorých 253 ostalo aj aktívnych.

O zvýšenie počtu registrovaných čitateľov sa zaslúžila aj, koncom roka 2023 zavedená, nová služba, poskytovaná prostredníctvom **knihoboxu**. Ide o zariadenie, umiestnené pri vstupe do centrálnej knižnice na Hviezdoslavovej 5, v ktorom si čitatelia môžu vyzdvihnúť svoje vopred objednané knihy a dokumenty **24 hodín denne, 7 dní v týždni**. Knihobox má v sebe integrovaný bibliobox na vrátenie kníh, ktorý čitatelia už dobre poznajú a veľmi radi využívajú. Prostredníctvom knihoboxu bolo v hodnotenom roku poskytnutých **3 020 výpožičiek**. Nemožno tu opomenúť **biblioboxy**, ktoré sú umiestnené v blízkosti knihoboxu a slúžia ako návratové boxy aj mimo otváracích hodín knižnice. Výpožičiek, vrátených prostredníctvom týchto dvoch biblioboxov bolo v roku 2024 **spolu 7 465**.

Veľmi žiadanou službou knižnice bola aj v roku 2024 **objednávka z poličky**. Táto služba umožňuje registrovaným čitateľom bezplatne objednávať voľné knihy z fondu cez online katalóg knižnice alebo telefonicky vopred a následne si ich len vyzdvihnúť pri prvom kontakte. Vybavených bolo celkovo **16 846 objednávok z poličky**, čo predstavuje **nárast** o 3 153 objednávok oproti roku 2023. **Služba rezervácie** bola aj v tomto roku využívaná predovšetkým pri novinkách. V hodnotenom roku bolo v knižnici vybavených **7 402 rezervácií** dokumentov, čo predstavuje v porovnaní s minulým rokom pokles. Za tento pokles zodpovedá zvýšenie sumy za túto službu. Na jeseň hodnoteného roka bola pozastavená služba objednávok zo skladu, nakoľko priestory skladu prebiehajú rekonštrukciou.

Služby: výpožičky, informačná činnosť

324 116

 výpožičky celkom
k 31.12.2023

318 307

 výpožičky celkom
k 31.12.2024

Absenčné výpožičky v porovnaní s rokom 2023 **stúpili o 3,7 %**, napriek zatvoreniu 2 pracovísk z dôvodu ich rekonštrukcie. Pre potreby tohto rozboru sú v tabuľkách nižšie, použité údaje o absenčných výpožičkách, nakoľko tieto sú z hľadiska štatistiky presne definovateľné a vykazovateľné. **Najvyšší nárast zaznamenala pobočka Nad jazerom.** Absenčné výpožičky (ale aj prezenčné) výrazne klesli na pracovisku čítareň. Zodpovednosť za to nesie presunutie výpožičných úkonov k centrálnemu pultu centrálnej knižnice a zrušenie pozície pracovníka na tomto úseku, ktorý zväčša navštevujú čitatelia, ktorým vyhovoval zaužívaný systém čítarne. K spomenutému možno zaradiť aj pokles absenčných výpožičiek zvukových kníh pre slabozrakých a nevidiacich čitateľov knižnice, ktoré sú k dispozícii práve v čitárni, a v rámci ktorých eviduje knižnica oproti minulému roku značný pokles. Z vyše 900 výpožičiek zvukových kníh, klesli v hodnotenom roku tieto výpožičky na 483. V celej knižnici bolo **prezenčne vypožičaných 25 825 dokumentov**, čo taktiež predstavuje výrazný pokles oproti roku 2023.

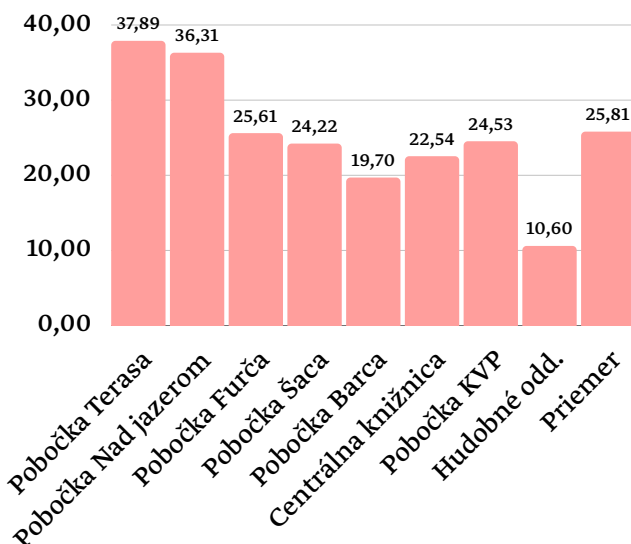
Prehľad vzrastu/poklesu absenčných výpožičiek

Pracovisko	2023	2024	Porovnanie v %
Pobočka Šaca	9 748	8 742	-10,32 %
Hudobné odd.	2 746	2 640	-3,86 %
Regionálne odd.	55	22	-60%
Pobočka Barca	10 550	9 141	-13,36 %
Centrálna knižnica	122 384	127 817	4,44 %
Pobočka Furča	26 408	27 203	3,01 %
Pobočka KVP	34 285	38 419	12,06 %
Pobočka Terasa	44 146	47 286	7,11 %
Čítareň	13 021	5 903	-54,67 %
Pobočka Nad jazerom	17 418	23 926	37,36 %
Spolu	280 706	291 099	3,70 %

Počet absenčných výpožičiek na 1 registrovaného používateľa

Pracovisko	Počet
Pobočka Terasa	37,89
Pobočka Nad jazerom	36,31
Pobočka Furča	25,61
Pobočka Šaca	24,22
Pobočka Barca	19,70
Centrálna knižnica	22,54
Pobočka KVP	24,53
Hudobné odd.	10,60
Priemer	25,81

Tabuľka a graf poskytujú číselné vyjadrenia počtu absenčných výpožičiek na 1používateľa.

V ďalšej tabuľke nižšie, ktorá predstavuje absenčné výpožičky a ich zastúpenie podľa druhov literatúry badať aj v tomto hodnotenom roku najvyššiu hodnotu pri krásnej literatúre pre dospelých i pre deti. V rámci beletrie sa aj v tomto roku na prvých priečkach umiestňuje žáner **krimi a romány pre ženy**. Z náučnej literatúry boli požičiavané najmä **biografie** a populárno-náučné publikácie z rôznych oblastí: najmä z oblasti výchovy, filozofie, politiky, či zdravého životného štýlu.

Absenčné výpožičky - percentuálne vyjadrenie podľa druhu fondu

Pracovisko	Odborná lit. pre dospelých	Krásna lit. pre dospelých	Odborná lit. pre deti	Krásna lit. pre deti	Periodiká	Špeciálne dokumenty
Centrálna knižnica	17,53 %	63,21 %	2,36 %	15,17 %	1,44 %	0,30 %
Čítareň	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	94,57 %	5,43 %
Hudobné odd.	30,61 %	0,19 %	0,19 %	0,08 %	7,08 %	61,86 %
Pobočka KVP	9,18 %	53,25 %	4,21 %	31,35 %	1,93 %	0,09 %
Pobočka Barca	2,16 %	48,46 %	3,89 %	41,61 %	3,87 %	0,00 %
Pobočka Terasa	8,02 %	77,63 %	1,52 %	11,01 %	1,82 %	0,01 %
Pobočka Nad jazerom	5,12 %	68,30 %	1,88 %	21,30 %	3,39 %	0,00 %
Pobočka Furča	3,46 %	70,31 %	1,80 %	21,74 %	2,68 %	0,00 %
Pobočka Šaca	3,64 %	62,79 %	4,38 %	26,76 %	2,44 %	0,00 %
Spolu	11,42 %	62,99 %	2,42 %	18,48 %	3,88 %	0,82 %

V rámci hodnotenia roku 2024 ponúkame aj zoznam 5 najžiadanejších autorov vo Verejnej knižnici Jána Bocatia v Košiciach v roku 2024

TOP žiadani autori v roku 2024

Poradie	Meno	Počet výpožičaní
1.	Dominik Dán	2 660
2.	Lucinda Riley	1 728
3.	Jørn Lier Horst	1 718
4.	Táňa Keleová-Vasilková	1 586
5.	Jana Pronská	1 561

V súvislosti s úhradami platieb za využité služby, používatelia knižnice majú možnosť **uhradiť poplatky** za využívané služby v hotovosti, ako aj **prevodom na účet**. Dlhodobo je však dopyt po možnosti bezkontaktných platieb. Čitatelia sa aj v hodnotenom roku mali možnosť inšpirovať pri výbere kníh recenziami kníh, ktoré pripravujú knihovníci. Tieto recenzie môžu čitatelia hľadať na webstránke knižnice v rubrike **Knihovníci odporúčajú**. V tlačenej podobe sú spomínané recenzie uverejňované aj na informačných paneloch vo výpožičných priestoroch centrálnej knižnice. Podobne si čitatelia majú možnosť vyhľadať na webstránke knižnice aj informácie o novinkách vo fonde knižnice, a to prostredníctvom zoznamu **Knižné novinky**. Aj tieto zoznamy sú v tlačenej podobe pre čitateľov pravidelne pripravované v priestoroch jednotlivých pracovísk. Takéto nové knihy sú naďalej na jednotlivých pracoviskách ukladané vo zvlášť vyčlenených regáloch, aby uľahčili používateľom vyhľadávanie.

Základné štatistické ukazovatele za rok 2024

Pracovisko	Registrácie	Z toho deti	Výpožičky	Prolongácie	Návštevnosť v službách
Centrálna knižnica	5 670	829	134 263	41 817	66 370
Čítareň	-	-	14 572	147	-
Študovňa v CK	-	-	220	34	-
Hudobné odd.	249	3	3 434	850	1 485
Regionálne odd.	-	-	3 159	-	1 156
Pobočka KVP	1 566	817	38 977	12 545	16 827
Pobočka Barca	464	281	9 168	2 688	3 933
Pobočka Terasa	1 248	156	50 154	13 883	19 825
Pobočka Nad jazerom	659	207	25 959	6 766	8 780
Pobočka Furča	1 062	462	27 625	6 505	12 464
Pobočka Šaca	361	176	9 393	2 671	4 336
Biblioboxy	-	-	-	-	8 446
KUBOclub databáza	-	-	1 383	-	-
Spolu	11 279	2 931	318 307	87 906	143 622

Služby: vzdelávacie a kultúrne podujatia

Podstatnou súčasťou činnosti Verejnej knižnice Jána Bocatia v Košiciach (VKJB) je aj organizovanie kultúrno-vzdelávacích podujatí. Prostredníctvom širokého spektra aktivít sa snažíme osloviť nielen našich čitateľov, ale aj širokú verejnosť; aktivovať čitateľské návyky, podnecovať záujem o literatúru a súčasné kultúrno-spoločenské dianie.

V roku 2024 bolo celkovo zorganizovaných **752 podujatí**, čo je o 96 viac ako v roku 2023. Na uvedenom výsledku sa rovnako ako v roku 2023 najviac podieľali podujatia v centrálnej knižnici (287), v pobočke KVP (107) a pobočke Terasa (92).

Celkovo bolo na podujatiach prítomných **58 924 účastníkov**, čo je o 12 222 menej ako v predchádzajúcom období. Pokles účastníkov podujatí súvisí najmä so zredukovaním počtu výstav (o 2 menej oproti roku 2023) a predĺženie ich periodicity.

Z celkového počtu 752 podujatí, 173 malo charakter informačnej prípravy používateľov. Cieľovou skupinou boli žiaci základných a študenti stredných škôl.

Počty podujatí na jednotlivých pracoviskách v roku 2024

Pracovisko	Počet podujatí	Z toho informačná výchova
Centrálna knižnica	287	59
Hudobné odd.	26	4
Regionálne odd.	39	10
Pobočka KVP	107	37
Pobočka Barca	59	19
Pobočka Terasa	92	3
Pobočka Nad jazerom	26	17
Pobočka Furča	67	20
Pobočka Šaca	45	45
Čítareň	4	0
Spolu	752	173

Verejná knižnica Jána Bocatia v Košiciach oslávila v uplynulom roku 100. výročie založenia, čo výrazne ovplyvnilo programovú skladbu a tiež tematické zameranie a formu viacerých podujatí.

Knižnica pokračovala v organizovaní obľúbených **literárnych besied z cyklu 1+1**, ktoré realizuje od roku 2016. Celkovo sa konalo 7 literárnych večerov, ktorých hosťami boli napríklad: spisovateľky, laureátky Ceny Anasoft litera 2023 a 2024 Soňa Uriková a Ivana Gibová, prozaička, nositeľka Ceny čitateľov a čitateľiek Anasoft litera 2024 Miroslava Kul'ková, ilustrátorky Kristína Soboň, Katarína Rybnická, autorky ženských románov Michala Ries a Kristína Ježovičová, prozaik Dušo Martinčok, spisovateľka a etnologička Júlia Marcinová a mnohí ďalší. Súčasťou podujatí bola aj hudobná produkcia.

Prvý marcový týždeň bol už tradične venovaný **Týždňu slovenských knižníc**. V rámci neho sa v knižnici čítali „živé knihy“, ktorými boli ľudia so zaujímavými osudmi. Zapojili sme sa do iniciatívy Je nás počuť, ktorej súčasťou bolo hlasné čítanie z dobovej tlače. Výber článkov z historických novín reflektoval 100. výročie vzniku Verejnej knižnice Jána Bocatia. Spolu s Ateliérom vizuálnej komunikácie Katedry dizajnu Fakulty umení TUKE sme otvorili **výstavu venovanú našej jubilujúcej knižnici**. Študenti prostredníctvom média plagátu reagovali na bohaté aktivity knižnice, na jej snahu o budovanie živej komunity, rozmanité podujatia a v neposlednom rade na knižnicu ako centrum vzdelávania a kultúry.

Župné dni, ktoré v máji organizoval Košický samosprávny kraj, sme obohatili o aktivity pre deti aj dospelých. Pripravili sme pre nich maľovanie na chodník, zážitkové čítania, swap kníh a rastlín a koncert.

Multižánrovým podujatím **Deň s knižnicou** sme spolu s našimi čitateľmi a kolegami knihovníkmi oslávili výročie knižnice. V konkurencii košických knižníc a knižníc KSK sme **prekonali náš vlastný rekord v stavaní stohu z kníh**, ktorý bol zapísaný do Slovenskej knihy rekordov. Súčasťou bohatého programu bolo aj divadelné predstavenie divadla Morgonrock, zábavné pokusy s Kúzelnou Fyzikou, canisterapia, špeciálny stand-up komika Martina Hatalu a beseda o jeho knihách, a tiež koncert Martina Brečka.

Bohatá bola aj naša **prázdninová ponuka aktivít** - zorganizovali sme tradičnú Veľkú letnú burzu kníh na Hlavnej, Deň spoločenských hier spolu s Turnajom v scrabble či Letný kurz tvorivého písania s literárnou vedkyňou Martou Součkovou. S tvorivými dielňami, kvízmí a knižným swapom sme sa zúčastnili aj Letného festivalu na KVP.

Ťažiskovým podujatím jesene a zimy bola atraktívna **výstava Storočie príbehov pokračuje**, mapujúca míľniky Verejnej knižnice Jána Bocatia v Košiciach. Súčasťou výstavy bolo aj historické vybavenie knižnice, bohatý archívny dokumentačný a fotografický materiál. Slávnostného otvorenia výstavy sa zúčastnili pozvaní hostia a súčasní aj bývalí zamestnanci knižnice.

Medzi významné kultúrno-spoločenské podujatia uplynulého roka patrilo aj znovuotvorenie vynovenej pobočky v Barci, znovuotvorenie zrekonštruovaného regionálneho oddelenia a najmä **slávnostné otvorenie knižnice Jána Chalupeckého**.

Počas roka sme zorganizovali aj **viacero podujatí pre deti a mládež** – zážitkové čítania, literárne hodiny, dramatizácie známych rozprávok, prezentácie knižných noviniek a iné. Začali sme spolupracovať s Oddelením detskej onkológie a hematológie Detskej fakultnej nemocnice Košice, kde naši knihovníci a knihovníčky raz za dva týždne čítajú malým pacientom knihy. Zapojili sme sa do celoslovenských projektov **Prečítané leto, Čítajme si 2024**. Ponuku našich aktivít pre detského čitateľa sme prezentovali na Festivale voľného času v OC Cassovia. Mimoriadne úspešná bola séria podujatí pre žiakov základných a študentov stredných škôl s názvom **Do knižnice za umením**. Išlo o interaktívne prednášky, workshopy zamerané na neformálne vzdelávanie v oblasti literatúry, dejín a hudby, vedené odborníkmi z daných sfér.

V sledovanom roku sme sa venovali aj **organizovaniu cyklov neformálneho vzdelávania**. Otvorili sme kurzy letného a zimného semestra Virtuálnej univerzity tretieho veku, pokračovali vo vzdelávacom cykle Mýty o stravovaní, zorganizovali letné stretnutia pre seniorov Tréning pamäti. Neformálne vzdelávanie sa v knižnici uskutočňuje aj prostredníctvom **záujmových klubov**, ktoré pôsobia pri VKJB, resp. sa stretávajú v priestoroch knižnice, patria k nim: Čitateľský klub, Rečnícky klub Toastmasters Košice, Fotoklub NOVA, Klub turistov Víkend, Klub priateľov hudby, Klub turistov Medicína.

V roku 2024 sa v pobočke KVP raz mesačne konali zábavné dopoludnia pre malých čitateľov Stretnutia v klubíku a stretával sa tu aj detský čitateľský klub Klub kníhpátračov, ktorého činnosť odborne viedla a zastrešovala literárna vedkyňa a spisovateľka Lenka Šafranová.

Počas roka sa uskutočnilo aj **viacero besied so súčasnými slovenskými spisovateľmi** pre dospelých aj deti, napr. Michaelou Ellou Hajdukovou, Magdalénou Pirožekovou, Dávidom Dziakom, Biankou Sielnikovou a ďalšími. Naším čitateľom a širokej verejnosti sme priniesli mnoho zaujímavých výstav, odborných aj populárno-naučných prednášok na rôzne témy (veľký ohlas mala napr. prednáška o umelej inteligencii so Samuelom Kováčikom), koncerty a iné kultúrno-vzdelávacie aktivity.

Pri realizácii podujatí sme úzko spolupracovali s Českým spolkom v Košiciach, Dejepisným spolkom v Košiciach, Štátnou filharmóniou v Košiciach, OZ Kogneo, Regionálnym úradom verejného zdravotníctva a ďalšími inštitúciami či občianskymi združeniami.

Knihy na dosah

Projekt Knihy na dosah realizujeme od roku 2017, kedy bol vytvorený a spustený literárny portál – e-magazín Knihy na dosah.

Aj v roku 2024 sme pokračovali v napĺňaní cieľov, ktoré sme si stanovili pri formulovaní ideových zámerov projektu – rozšíriť ponuku informačných platforiem venovaných kvalitnej literatúre prostredníctvom atraktívnych a moderných foriem prezentácie. Zamerali sme sa na čitateľskú verejnosť, ktorá nevyhľadáva články písané akademickým štýlom, no má záujem o aktuálne literárne dianie. Požaduje kvalitu, no i čitateľskú prístupnosť a komunikatívnosť textu. Literárny portál s názvom Knihy na dosah, ktorý je dostupný na internete cez vlastnú doménu **www.knihynadosah.sk**. Vizuál portálu sa prispôsobuje zariadeniu, cez ktoré ho čitateľ navštívi. Prezeranie je tak komfortné pre používateľov tabletov, smartfónov i osobných počítačov.

Na portáli uverejňujeme príspevky týkajúce sa diania na slovenskej, ale aj svetovej literárnej scéne, recenzie, rozhovory, knižné tipy a iné články z tejto sféry, ktoré sú zaradené do piatich hlavných rubriík: Na pokračovanie, Po čom siahnuť, Literárna kaviareň, Autori uvádzajú a Ukáž sa!. Portál ponúka priestor na prezentáciu svojich diel etablovaným aj menej známym autorom pôvodnej literárnej tvorby a tiež tvorcom komiksu. Začínajúci autori môžu predstaviť svoje texty v rubrike Ukáž sa!, kde vďaka spolupráci s literárnymi vedcami dostávajú aj kvalifikovanú spätnú väzbu.

Aj v roku 2024 sme nadviazali na osvedčenú spoluprácu s viacerými autormi a prispievateľmi, ktorých mená sú s portálom Knihy na dosah dlhodobejšie spojené – Joe Palaščák, Ľubomír Jaško, Patrícia Gabrišová, Marta Součková, Mária Modrovich, Iveta Merglová, Michal Souček a iní. Na pravidelnejšej báze sme začali spolupracovať s literárnymi vedkyňami Evou Palkovičovou a Jaroslavou Šakovou, spisovateľkou Martou Hlušíkovou či ilustrátorom Radoslavom Repickým. V snahe o čo najrozmanitejší a najširší obsah sme oslovovali aj ďalších autorov, ktorí obohatili portál o nové tvorivé prístupy a pohľady.

Ako **mediálny partner prestížnej literárnej súťaže Anasoft litera** sme sa venovali aj desiatke finalistov Nominovaných autorov sme propagovali prostredníctvom ukážok z tvorby, literárnych analýz, rozhovorov aj ich knižných tipov.

Na december sme pripravili špeciálne **vianočné číslo**, ktoré sme venovali **téme radosť**. Na tvorbe obsahu tohto špeciálu sa podieľali významné osobnosti literárneho, kultúrneho a vedeckého života, medzi inými aj Etela Farkašová, Kristína Tormová, Ivana Dobrakovová, Marka Staviarka, Eva Luka a mnohí ďalší. Oslovení autori vytvorili originálne a hodnotené texty, ktoré zaujali mnohých čitateľov.

Na portáli čitatelia aktuálne nájdu **takmer 900 príspevkov od viac ako 220 autorov**. Na realizácii portálu sa podieľajú pracovníčky knižnice: Mg. Alena Zavočka (šéfredaktorka) a Mgr. Stanislava Sivčová, PhD. (redaktorka). Odbornou garantkou bola vysokoškolská pedagogička a literárna vedkyňa Mgr. Mária Klapáková, PhD.

Literárny portál Knihy na dosah vznikol s cieľom propagovať literatúru, knihy a čítanie formou, ktorá by bola dostupná a zrozumiteľná širšej verejnosti, no zároveň si udržala vysoký kvalitatívny štandard. Môžeme skonštatovať, že nám naše zámery podarilo naplniť. Od januára do decembra 2024 bolo na portáli uverejnených 102 príspevkov a článkov (mesačne je to v priemere viac ako 8) od viac ako 40 prispievateľov a autorov. **Celková návštevnosť portálu za rok 2024 bola takmer 40 000.**

Výstavy v roku 2024			
Názov výstavy	Miesto konania	Charakteristika	Sprievodné podujatia
NOVA 2023	Centrálna knižnica	Členská výstava Fotoklubu NOVA	-
Chlieb a mier	Centrálna knižnica	Výstava k 2.výročiu vypuknutia vojny na Ukrajine, v spolupráci so Spišskou katolíckou charitou	Premietanie krátko film, beseda s Antonom Fričom
100 rokov VKJB	Centrálna knižnica	Výstava študentských prác ateliéru - Vizuálna komunikácia, Katedra dizajnu, Fakulta umení TUKE	-
Kniha / Book	Centrálna knižnica	Výstava študentských prác ateliéru - Vizuálna komunikácia, Katedra dizajnu, Fakulta umení TUKE	-
Neopakovateľných 60 rokov	Centrálna knižnica	Výstava fotografií zachytávajúca 60 rokov činnosti folklórneho súboru Železiar; sprievodné podujatie festivalu Cassovia folkfest 2024	-
Storočie príbehov pokračuje	Centrálna knižnica	Jubilejná výstava k 100. výročiu Verejnej knižnice Jána Bocatia v Košiciach	-
Pražské kuriozity	Centrálna knižnica - IVC	Výstava zo zbierok maďarského zberateľa Otta Zachára, v rámci Dní českej kultúry	Komentovaná prehliadka s Ottó Zachárom
Umenie v čítárni	Centrálna knižnica - čítareň	Séria 4 výstav realizovaných s Centrom kultúry KSK	-
Košice 1944 - 1945	Regionálne oddelenie	Výstava Spoločenskovedného ústavu CSPV SAV, v.v.i. pripomínajúca 80 rokov od deportácií židovského obyvateľstva z Košíc, ako aj rómsky holokaust	-
Samizdat v boji za slobodu	Regionálne oddelenie	Výstava o samizdate pripravená s Múzeom obetí komunizmu v Košiciach	Komentované prehliadky s premietaním
80 rokov osláv SNP	Regionálne oddelenie	Výstava mapujúca výročia a oslavy SNP v dobovej tlači	-
Kráša bežných dní	Pobočka Terasa	Výstava výtvarníčky Zuzany Čarnokej	-
Patchwork	Pobočka Terasa	Výstava ručných prác neformálnej skupiny žien Terasanky	-
Tvorivá radosť	Pobočka Terasa	Výstava prác klientov o.z. ZPP Radosť a členov o.z. Pohľad	Prezentácie klientov o KSK spojené s kvízmí z rôznych oblastí
Umenie z radosti	Pobočka KVP	Výstava prác klientov o.z. ZPP Radosť	-
Josef Svoboda - Ulica v hľadáčku	Pobočka Furča	Výstava fotografií	-
Eva Martinská - výber	Pobočka Furča	Výstava fotografií	-
František Papp - Krása života	Pobočka Furča	Výstava fotografií	-
Diana Pappová - Dovolenkové sny	Pobočka Furča	Výstava fotografií	-

Regionálna činnosť

Bibliografická činnosť

Bibliografické oddelenie získavalo a analyticky spracovalo prichádzajúcu regionálnu periodickú tlač a pokračovalo s budovaním súbežnej článkovej regionálnej databázy okresov Košice-mesto a Košice-okolie.

Dôležitým zdrojom excerpovaných článkov bol krajský denník Korzár, ktorý pravidelne vychádza spolu s celoslovenským denníkom SME. Medzi ďalšie zdroje patrila miestna tlač, ktorú vydávajú mestské časti okresu Košice-mesto (dokopy 8 titulov) a obecné a mestské úrady okresu Košice-okolie (dokopy 7 titulov). Z národnostnej tlače sa spracovali maďarské národnostné periodikum s celoslovenskou pôsobnosťou – mesačník Kassai Figyelő, a časopis vydávaný Českým spolkom v Košiciach – Stříbrný vítr. V úplnosti bol spracovaný aj regionálny zborník Košické historické zošity, ktorý vydáva Dejepisný spolok v Košiciach. V neposlednom rade sa retrospektívne spracovali vybrané periodiká z knižničného fondu regionálneho oddelenia za roky 1945 – 1966, ktoré neboli bibliograficky spracované: Východoslovenské noviny (1958), Demokrat (1945 až 1948), Pondelník (1951), Krok: literatúra a umenie (1966 a 1967).

Bibliografické záznamy boli elektronicky spracované v knižnično-informačnom systéme Virtua a zasielané do celoslovenskej databázy Súborného katalógu článkov portálu Slovenská knižnica v rámci projektu KIS3G. Za sledované obdobie bolo spracovaných **1 069 bibliografických záznamov**.

O nové čísla regionálnych novín za rok 2024 bola doplnená elektronická verzia zoznamu periodických tlačí (Zoznam periodík vo fonde regionálnej zbierky po roku 1945) nachádzajúca sa na webovej stránke knižnice.

Skompletizované a dané do väzby boli periodiká vydané za rok 2023 konkrétne Korzár, SME, Korzár – SME, Košický večer a Kassai Figyelő. Zviazané boli aj periodiká Abovský hlásnik (za obdobie 2005 až 2013) a Rozhýbaný kraj (za obdobie 2018 – 2022).

Všetky sa zaradili do fondu regionálneho oddelenia a sú čitateľom k dispozícii k prezenčnému štúdiu. Miestna regionálna tlač je uložená a uchovávaná v obaloch na bibliografickom oddelení a tvorí súčasť príručného fondu.

Pravidelne sa uskutočňoval monitoring médií a ostatných verejných informačných zdrojov a to za účelom informovať verejnosť o aktivitách a prezentácii knižnice. Získané záznamy o článkoch spolu s elektronickou verziou sa pravidelne uverejňovali na webovej stránke knižnice v rubrike O nás – V médiách. Vďaka tomuto monitoringu sa archív článkov o knižnici za sledované obdobie rozrástol o **139 záznamov**. V rámci dlhodobej archivácie sa z výstrižkov vytvárali elektronické kópie a doplnila sa elektronická databáza digitalizovaných článkov o knižnici.

Pokračovalo sa s budovaním video archívu knižnice, ktorý sa **rozšíril o 21 záznamov** televíznych reportáží a audio archívu knižnice, ktorý sa **rozšíril o 26 záznamov** rozhlasových relácií.

V rámci vzdelávacej činnosti sa bibliografka knižnice zúčastnila Porady bibliografov Košického a Prešovského samosprávneho kraja a tiež Kolokvia českých, moravských a slovenských bibliografov 2024.

Regionálne a hudobné oddelenie

Regionálne oddelenie prešlo v predchádzajúcom období komplexnou rekonštrukciou, pričom knižnično-informačné služby začalo opäť poskytovať verejnosti od 15. januára 2024. Významnou udalosťou bolo **rozšírenie pracoviska o špecializovanú knižnicu Ivana Chalupeckého**. Osobná knižnica renomovaného slovenského historika a archivára obsahuje viac ako 4 600 knižničných dokumentov, pričom väčšina z nich je tematicky zameraná na cirkevné dejiny a regionálnu históriu Spiša.

V rámci odbornej činnosti týkajúcej sa tejto knižnej kolekcie sa realizovali komplexné úkony fyzického ošetrovania, tematického triedenia a uloženia dokumentov. Súbežne pokračovala katalogizácia knižných darov a revízia záznamov knižničného fondu v KIS Tritius.

Knižničný fond regionálneho oddelenia bol v uplynulom roku obohatený o niekoľko hodnotných darov, ktoré zahŕňajú unikátnu českojazyčnú tlač Nowý Zákon Pána a Spasýtele nasseho Gežisse Krysta z roku 1839, osemzväzkovú syntézu uhorských a maďarských dejín Magyar történet z roku 1928, prvé číslo obrázkového časopisu Hungaria z roku 1944, ktorý je tematicky zameraný na Košice, a kompletnú zbierku regionálneho periodika Abovský hlásnik. Kolekcia špeciálnych tlačovín a grafických dokumentov sa rozšírila o 300 ks jednotlivín, pričom časť z nich pochádza z daru košického divadla Thália.

Materiály z knižničného fondu poslúžili ako zdroj pre nové publikácie našich používateľov z oblasti regionálnej histórie. Patrili k nim napríklad diela: BLAŠKOVÁ, Eleonóra et al. Lexikón Košičanov 1848-1938. II. diel (Košice, 2024); SZEGHY-GAYER, Veronika - SZEGHY, Gábor. Dessewffy Arisztid utolsó levelei. (Kassa, 2024). Podklady knižničného fondu sa využili aj na príprave plánovaných publikácií venovaných dejinám turistickej chaty Lajoška a košickej osobnosti Boris Palotai.

Oddelenie sa aktívne podieľalo na príprave výstavy a publikácie pri príležitosti stého výročia založenia Verejnej knižnice Jána Bocatia v Košiciach.

Propagácia regionálneho oddelenia bola realizovaná prostredníctvom informatívnych prednášok pre žiakov základných a stredných škôl a neformálneho vzdelávania v rámci projektu **Do knižnice za umením - Pod' so mnou do sveta dejín**. Súčasne boli zverejňované pravidelné články v denníku Korzár SME a vo Virtuálnej knižnici na webe knižnice k významným výročiam a osobnostiam regiónu Košíc.

V spolupráci s odbornými inštitúciami a združeniami – Dejepisným spolkom v Košiciach, Spoločenskovedným ústavom CSPV SAV, v.v.i, Vojenským klubom Beskydy, Katedrou histórie FF UPJŠ v Košiciach, Múzeom obetí komunizmu, Filozofickou fakultou UK v Bratislave, Fórum Maďarov v Košiciach – sa uskutočnilo deväť odborných prednášok, dve autorské besedy, populárno-náučný kvíz o histórii mesta Košice, vedecká konferencia Šľachta a šľachtické rezidencie v mestách a štyri výstavy na témy deportácií v Košiciach počas rokov 1944-1945, 80. výročia SNP, storočnice Medzinárodného maratónu mieru v Košiciach a tvorbe, vydávania a formách samizdatu na Slovensku.

V roku 2024 boli **aktivity hudobného oddelenia** v oblasti odborných činností zamerané na prípravu slovenskej verzie Pravidiel spracovávania hudobných dokumentov vo formáte MARC 21 podľa pravidiel RDA. Pracovníčka sa ako členka pracovnej skupiny pre prípravu pravidiel zriadenej pri Slovenskej národnej skupine IAML, zúčastnila odborného seminára na pôde SNK v Martine (28.-29.2.2024) a pravidelne sa zúčastňovala online porád. V letných mesiacoch bola realizovaná revízia registra predmetových hesiel z oblasti hudby, ktorý bol v minulosti vytvorený v našej knižnici a je používaný a priebežne doplňovaný i v súčasnosti.

V takejto podobe bol heslár prezentovaný v rámci programu konferencie Pramene slovenskej hudby (Bratislava, 23.-24.10) a prijatý ako jeden zo zdrojov pri tvorbe jednotných pravidiel spracovávanía

V priebehu roka boli na hudobnom oddelení skatalogizované nové i darované prírastky hudobnín a odborných kníh (celkom 332 zväzkov), priebežne prebiehalo doplňovanie a revízia katalogizačných záznamov staršieho fondu. Pracovníčka oddelenia obsahovo zabezpečovala doplňovanie fondu kníh a hudobnín, v prípade hudobnín objednávkami nových titulov zo zahraničných vydavateľstiev. Zbierku hudobnín obohatili i **hodnotné dary** – hudobná pozostalosť dlhoročného člena Štátnej filharmónie Košice a koncertného huslistu p. Ivana Ježa a časť archívu partitúr amerického dirigenta Larryho Newlanda, ktorý viac ako 27 rokov pôsobil v Košiciach.

V celkovej počte kolektívnych podujatí v roku 2025 majú najväčšie zastúpenie pravidelné mesačné **stretnutia Kruhu priateľov hudby**, ktoré po dohode s vedením Štátnej filharmónie Košice prebiehajú od jesene 2022 v priestoroch hudobného salónika na Hlavnej 48. V priebehu roka sa uskutočnilo celkom 7 stretnutí, v rámci ktorých boli prezentované i významné osobnosti spojené s Košicami (Jozef Podprocký, Ferdinand Klinda, bratia Alexander a Adolf Vitezovci). V rámci osláv Roku českej hudby boli v spolupráci s Českým spolkom v Košiciach pripravené dve literárno-hudobné odpolednia, venované Antonínovi Dvořákovi a Bedřichovi Smetanovi. Pracovníčka oddelenia obsahovo i organizačne zabezpečila 3 podujatia, realizované v rámci cyklu **Pod' so mnou do sveta hudby** (pobočka KVP, centrálna knižnica, hudobné oddelenie). Výsledkom dlhodobej spolupráce s košickými hudobnými školami (konzervatóriá, ZUŠ) bolo i niekoľko študentských resp. žiackych koncertov a hodín informačnej prípravy. Z mimo hudobných podujatí dostala priestor Univerzita tretieho veku – v prvom polroku prebiehal v priestoroch oddelenia cyklus prednášok Habsburgovci bez trónu (6 stretnutí).

V roku 2024 sa na hudobnom oddelení uskutočnilo celkom 26 podujatí s návštevnosťou 788 záujemcov. Pracovníčka oddelenia zabezpečovala podľa potreby ozvučenie priestorov centrálnej knižnice a taktiež realizáciu a post produkciu videozáznamov z podujatí knižnice (besedy z cyklu 1+1).

Metodická činnosť

VKJB ako regionálna knižnica s krajskou pôsobnosťou plnila aj v roku 2024 úlohy plynúce z jej postavenia. V zmysle Zákona o knižniciach a zriaďovacej listiny metodicky usmerňuje okrem regionálnych knižníc aj činnosť knižníc okresu Košice I.-IV. a Košice-okolie. Knižnica aktívne sprostredkúva informácie o celoslovenských a regionálnych aktivitách a diani v rámci knihovníctva.

Metodická podpora knižniciam v metodickej pôsobnosti bola poskytovaná aj v roku 2024. Knižnica usmerňovala a koordinovala aj bibliograficko-informačnú činnosť vo verejných knižniciach Košického samosprávneho kraja, v spolupráci s Národnou bibliografiou SNK a Knižničným inštitútom SNK v rámci dostupných možností.

Metodická pomoc sa poskytovala najmä formou telefonických konzultácií a e-mailom. Knižnice boli informované o aktuálnych možnostiach získania grantov z rôznych dotačných schém, o podujatiach a celoslovenských projektoch, boli tiež vyzvané k spolupráci pri zbere údajov k vyhodnoteniu plnenia vybraných štandardov.

Za účelom vypracovania analýzy o činnosti a fungovaní verejných knižníc v rámci KSK bol uskutočnený zber vybraných dát za rok 2023 v spolupráci s regionálnymi knižnicami. Získané dáta boli následne vyhodnotené a spracované do vecnej analýzy, ktorá bola poskytnutá zriaďovateľovi.

Knižnica sa aktívne zapájala aj do vzdelávacích aktivít, školení, workshopov a metodických porád organizovaných SNK. Krajská metodička sa zúčastnila aj stretnutí Poradnej skupiny pre metodiku zriadenú pri SNK. Zároveň bola súčinná aj pri rôznych formách tematického dotazníkového zisťovania. Aj v roku 2024 sme boli súčasťou projektu Benchmarking knižníc.

V rámci interného pôsobenia sa koordinovala najmä činnosť na zefektívňovanie procesov v rámci knižnice. Pokračovali sme v procesoch internej participácie, najmä dotazníkovou formou spätnej väzby od zamestnancov. Pravidelne sme tiež zbierali a vyhodnocovali dáta k hodnoteniu podujatí.

Po úspešnom 1. ročníku sme pokračovali v sérii podujatí zameraných na vzdelávanie knihovníčok a knihovníkov v rámci vzdelávacieho cyklu **Upgradni sa**. V roku 2024 sme zrealizovali 5 tematických prednášok a workshopov, ktoré lektorovali pozvaní odborníci na vybranú tému. Knižnica na toto odborné vzdelávanie aktívne pozývala aj knihovníkov a knihovníčky z celého Košického kraja, s dôrazom na regionálne a mestské knižnice.

Cezhraničná a medzinárodná spolupráca

Cezhraničná a medzinárodná spolupráca bola zameraná na aktívne udržiavanie partnerstiev zo zahraničia. Knižnica spolupracuje najmä s českými a maďarskými knižnicami. Vďaka spolupráci s Městskou knihovnou v Prahe majú čitatelia našej knižnice prístup k bezplatnému sťahovaniu e-kníh z fondu pražskej knižnice prostredníctvom nášho online katalógu. Vďaka spolupráci s Provozovňou ekonomickej fakulty Českej zemédskej univerzity v Prahe sme ako prvá knižnica na Slovensku zriadili konzultačné stredisko na realizáciu Virtuálnej univerzity tretieho veku a umožnili seniorom na nej študovať.

Spolupráca pokračovala aj s Knižnicou Maďarskej akadémie vied (MTA Könyvtár és információs központ), ktorá koordinuje národný program elektronických informačných služieb. V rámci neho získala knižnica bezplatný prístup k 9 najvyhl'adávannejším maďarským databázam poskytujúcim prístup k e-knihám.

Publikačná činnosť

- ONDREJŠÍK, Tomáš. Dlažba z ulice skončila v záhradách Košičanov. Škodu odhadli na 50-tisíc. Život v Košiciach pred sto rokmi zachytený v dobovej tlači. In Korzár – SME, 04.01.2024, roč. 27, č. 3, s. 10.
- ONDREJŠÍK, Tomáš. Riaditeľ banky dostal záhadný list, žandári začali pátrať po čiernej ruke. Život v Košiciach pred sto rokmi zachytený v dobovej tlači. In Korzár – SME, 17.01.2024, roč. 27, č. 12, s. 10.
- ONDREJŠÍK, Tomáš. Schodok v rozpočte radnica vykryla 330-percentnou prirážkou k daniam. Život v Košiciach pred sto rokmi zachytený v dobovej tlači. In Korzár – SME, 25.01.2024, roč. 27, č. 18, s. 10.
- ONDREJŠÍK, Tomáš. Kradli súčiastky zo železničných výhybiiek a deti si z nich robili kolieskové korčule. Život v Košiciach pred sto rokmi zachytený v dobovej tlači. In Korzár – SME, 01.02.2024, roč. 27, č. 23, s. 10.
- ONDREJŠÍK, Tomáš. Fuj, haňba, ozývalo sa na zastupiteľstve. Zasadnutie prerušili kvôli komunistom. Život v Košiciach pred sto rokmi zachytený v dobovej tlači. In Korzár – SME, 08.02.2024, roč. 27, č. 28, s. 10.
- ONDREJŠÍK, Tomáš. Opil sa, odmietal zaplatiť a ešte kričal, nech žije proletariát. Bola z toho bitka. Život v Košiciach pred sto rokmi zachytený v dobovej tlači. In Korzár – SME, 14.02.2024, roč. 27, č. 32, s. 10.
- ONDREJŠÍK, Tomáš. Mlynská sa stala eldorádom prostitútok. Starší muž považoval aj obyčajné dievča za kňazku lásky. Život v Košiciach pred sto rokmi zachytený v dobovej tlači. In Korzár – SME, 15.02.2024, roč. 27, č. 33, s. 10.
- ONDREJŠÍK, Tomáš. Revízia v mestskom sklade odhalila stovky nevyúčtovaných kubíkov dreva. Život v Košiciach pred sto rokmi zachytený v dobovej tlači. In Korzár – SME, 22.02.2024, roč. 27, č. 38, s. 10.
- ONDREJŠÍK, Tomáš. Veľká defraudácia na železnici. Peniaze spreneveril syn bývalého vysokého maďarského úradníka. Život na východnom Slovensku pred sto rokmi zachytený v dobovej tlači. In Korzár – SME, 29.02.2024, roč. 27, č. 43, s. 10.
- ONDREJŠÍK, Tomáš. Po nočnom hýrení zostal postrelený pianista, na zastávke vlaku došlo k pokusu o vraždu. Život na východnom Slovensku pred sto rokmi zachytený v dobovej tlači. In Korzár – SME, 07.03.2024, roč. 27, č. 48, s. 10.
- ONDREJŠÍK, Tomáš. Moderné domy v centre mali ukončiť bytovú úžeru. Čím žili Košice a okolie pred sto rokmi. In Korzár – SME, 14.03.2024, roč. 27, č. 53, s. 8.
- ONDREJŠÍK, Tomáš. Tajná prostitúcia kvitla, šírili sa pohlavné choroby, avšak hygienické podmienky na ich liečbu chýbali. Život na východnom Slovensku pred sto rokmi zachytený v dobovej tlači. In Korzár – SME, 21.03.2024, roč. 27, č. 58, s. 10.
- ONDREJŠÍK, Tomáš. Ladové kryhy v Košiciach odpaľovali ekrazitom, povodeň odrezala obce na Zemplíne od sveta. Život na východnom Slovensku pred sto rokmi zachytený v dobovej tlači. In Korzár – SME, 27.03.2024, roč. 27, č. 62, s. 10.
- ONDREJŠÍK, Tomáš. Pre úžeru obžalovali 25 košických mäsiarov. Mestská rada sa zaoberala zneuctením maďarskej národnej zástavy. In Korzár – SME, 11.04.2024, roč. 27, č. 71, s. 10.
- ONDREJŠÍK, Tomáš. Trafikantka a matka dvoch detí si pre nešťastnú lásku siahla na život. Život v Košiciach a okolí pred sto rokmi zachytený v dobovej tlači. In Korzár – SME, 25.04.2024, roč. 27, č. 81, s. 10.
- ONDREJŠÍK, Tomáš. Župana víтали búrlivým potleskom, niektorí poslanci kritizovali postavenie úradníctva. Čo písali noviny o živote v Košiciach a na východe pred sto rokmi. In Korzár – SME, 16.05.2024, roč. 27, č. 94, s. 16.
- ONDREJŠÍK, Tomáš. Po zásahu v podozrivom dome sa polícia rozhodla vyčistiť hniezda tajnej prostitúcie. Čo písali noviny o živote v Košiciach a na východe pred sto rokmi. In Korzár – SME, 23.05.2024, roč. 27, č. 99, s. 10.
- ONDREJŠÍK, Tomáš. Košičanov bude do Gajdových kúpeľov vozit' električka, kladenie koľajníc sa blíži k záveru. Čo písali noviny o živote v Košiciach a na východe pred sto rokmi. In Korzár – SME, 30.05.2024, roč. 27, č. 104, s. 10.
- ONDREJŠÍK, Tomáš. Vykoľajil sa vlak, vozil školákov aj ženičky na trh. Zranili sa ľahko, no odniesli si to vajcia aj tvaroh. Život v Košiciach a na okolí zachytený v dobových novinách. In Korzár – SME, 06.06.2024, roč. 27, č. 109, s. 10.

- ONDREJŠÍK, Tomáš. Po chodníkoch väčších košických ulíc, vrátane Hlavnej, bolo zakázané vozit' deti v kočíkoch. Čo písali noviny o živote v Košiciach a na východe pred sto rokmi. In Korzár – SME, 13.06.2024, roč. 27, č. 114, s. 10.
- ONDREJŠÍK, Tomáš. V divadle počas predstavenia spadla kladka, herečku na pódiu minula len o centimetre. Čo písali noviny o živote v Košiciach a na východe pred sto rokmi. In Korzár – SME, 19.06.2024, roč. 27, č. 118, s. 8.
- ONDREJŠÍK, Tomáš. Zatkli košického miliónára aj lúpežného vraha, prostitútka sa na polícii pokúsila o samovraždu. Čo písali noviny o živote v Košiciach a na východe pred sto rokmi. In Korzár – SME, 27.06.2024, roč. 27, č. 124, s. 10.
- ONDREJŠÍK, Tomáš. Ziskuchtivý mäsiar predával skazené zdochliny, jedna mladá žena dokonca zomrela na otravu. Čo písali noviny o živote v Košiciach a na východe pred sto rokmi. In Korzár – SME, 18.07.2024, roč. 27, č. 138, s. 6.
- ONDREJŠÍK, Tomáš. Predaj zdochlín nebol ojedinelý zjav. Úrady objavili ďalších predavačov skazeného mäsa. Čo písali noviny o živote v Košiciach a na východe pred sto rokmi. In Korzár – SME, 01.08.2024, roč. 27, č. 148, s. 8.
- ONDREJŠÍK, Tomáš. Hrnčiarska sa stala eldorádom výtržníkov a opilcov, ľudom po nociach tĺkli do okien. Čo písali noviny o živote v Košiciach a na východe pred sto rokmi. In Korzár – SME, 08.08.2024, roč. 27, č. 153, s. 6.
- ONDREJŠÍK, Tomáš. Splašené kone sa zrútili do Hornádu, tajomná vlámačka mala veselý koniec. Čo písali noviny o živote v Košiciach a na východe pred sto rokmi. In Korzár – SME, 15.08.2024, roč. 27, č. 158, s. 8.
- ONDREJŠÍK, Tomáš. Košického sobášneho podvodníka zatkli vo Viedni, od krajčírky lákal 2,5 milióna. Čo písali noviny o živote na východnom Slovensku pred sto rokmi. In Korzár – SME, 03.09.2024, roč. 27, č. 170, s. 6.
- ONDREJŠÍK, Tomáš. Zlodeji si vystrelili z hostinského a okradli ho, parobci s kosami na seba číhali v zákopoch. Čo písali noviny pred sto rokmi o živote v Košiciach a na východe. In Korzár – SME, 12.9.2024, roč. 27, č. 177, s. 8.
- ONDREJŠÍK, Tomáš. Ilúzia pastviska v centre nezmizla. Kováčsku síce opravili, no zelené ostrovy trávy nechali. Čo písali noviny o živote v Košiciach a na východe pred sto rokmi. In Korzár – SME, 19.09.2024, roč. 27, č. 182, s. 8.
- ONDREJŠÍK, Tomáš. Taký impozantný sprievod ľudia ešte nevideli. Pri Turni odhalili mohylu padlým legionárom. Čo písali noviny o živote v Košiciach a na okolí pred sto rokmi. In Korzár – SME, 03.10.2024, roč. 27, č. 192, s. 8.
- ONDREJŠÍK, Tomáš. Štrajkujúci komunisti terorizovali pracujúcich. Čo písali košické noviny pred sto rokmi. In Korzár – SME, 10.10.2024, roč. 27, č. 197, s. 8.
- ONDREJŠÍK, Tomáš. Razia na košickom trhu. Strážnici hľadali zlodejov. Čo písali noviny pred sto rokmi. In Korzár – SME, 24.10.2024, roč. 27, č. 207, s. 8.
- ONDREJŠÍK, Tomáš. Letecká nehoda v Košiciach. Dôstojník vypadol z lietadla. Čo písali noviny pred sto rokmi. In Korzár – SME, 07.11.2024, roč. 27, č. 216, s. 8.
- ONDREJŠÍK, Tomáš. Komunistom manifestácia nevyšla, kováčov čakali podkúvačské skúšky. Čo písali noviny o živote v Košiciach a na okolí pred sto rokmi. In Korzár – SME, 18.11.2024, roč. 27, č. 223, s. 7.
- ONDREJŠÍK, Tomáš. Košické parné a vaňové kúpele zriadili také procedúry ako v Karlových Varoch. Čo písali noviny o východnom Slovensku pred sto rokmi. In Korzár – SME, 28.11.2024, roč. 27, č. 231, s. 8.
- ONDREJŠÍK, Tomáš. Letecká štafeta skončila tragicky. Čo písali noviny pred sto rokmi. In Korzár – SME, 05.12.2024, roč. 27, č. 236, s. 8.
- ONDREJŠÍK, Tomáš. Hotely sa stali eldorádom chvíľkového pobavenia. Čo písali noviny pred sto rokmi. In Korzár – SME, 12.12.2024, roč. 27, č. 241, s. 8.
- ONDREJŠÍK, Tomáš. Vidiečanom sľuboval cestu do Ameriky, išlo o podvod. Čo písali košické noviny pred sto rokmi. In Korzár – SME, 18.12.2024, roč. 27, č. 245, s. 8.
- PALÁGYIOVÁ, Erika. Sto rokov Verejnej knižnice Jána Bocatia v Košiciach. In Košice V skratKE, 2024, roč. 4, č. 3, s. 20-21.

Vyhodnotenie ekonomicko-hospodárskej činnosti

Rozpočtové hospodárenie

Zastupiteľstvo KSK uznesením č. 173/2023 zo dňa 08.12.2023 schválilo Rozpočet príspevkovej organizácie na r. 2024 v celkovej výške EUR 1.019.201,-. V priebehu roka došlo k navýšeniu rozpočtu bežných príjmov v celkovej sume EUR 92.061,-. Navýšenie sa týkalo prostriedkov na oslavu storočnice, na opravy a údržbu, na zvýšené výdavky na energie a na úhradu miezd (úhrada odmien a odchodného v zmysle kolektívnej zmluvy), na spolufinancovanie projektov a na nákup kníh.

Okrem toho nám bol schválený kapitálový rozpočet v celkovej sume EUR 1.793,-. Prostriedky sme použili na rozšírenie kamerového systému.

Ukazovateľ	Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Skutočnosť / čerpanie k 31.12.
Bežný transfer	1 019 201	1 111 262	1 111 262
Kapitálový transfer	0	1 793	1 793
Spolu	1 019 201	1 113 055	1 113 055

Príjmy celkom	Výdavky celkom
1 224 280	1 214 437

Príjmy celkom	Transfer od zriaďovateľa	Granty a transfery	Príjmy z prenájmu	Iné nedaňové príjmy	Zostatok prostriedkov z predch. rokov
1 224 280	1 113 055	43 552	11 296	56 377	82 722

Výdavky celkom	Mzdy, platy a OOV	Odvody	Tovary a služby	Bežné transfery	Kurzové rozdiely
1 214 437	537 682	202 050	462 383	12 322	-

Výdavky celkom	Výdavky na prevádzku	Výdavky na činnosť
1 214 437	1 129 136	85 301

Rok 2024

Výnosy celkom EUR 1.315.166,-

Náklady celkom EUR 1.310.293,-

HV - Zisk EUR 4.873,-

Zrazená daň EUR 139,-

Zisk po zdanení EUR 4.734,-

Výnosy Popis výnosov (účet a názov)	Suma v EUR	
	rok 2023	rok 2024
602 - Tržby z predaja služieb	38 761	51 322
z toho: - nájomné	10 959	11 296
- zápisné deti	1 230	2 387
- zápisné dospelí	17 714	28 137
- upomienky	7 847	8 098
- kopírovanie	808	931
- ostatné služby (MVS, rešerš...)	203	473
604 - Tržby z predaja kníh	269	432
641 - Tržby z predaja majetku	300	1
648 - Ostatné výnosy s prev. činností	11 458	16 452
z toho: - stratené knihy, burza kníh, dary	1 176	1 340
- rezervácie, ostatné služby	5 547	3 951
- dobropisy	2 681	2 209
- počítačové kurzy	2 054	2 412
- refakturácia nákladov	0	4 483
- poisťné plnenie	0	2 057
653 - Zúčtovanie rezerv	9 900	8 800
657 - Zúčtovanie opravných položiek	0	1 000
662 - Bankové úroky	572	731
691 - Výnosy z bežných transférov - VÚC	1 037 084	1 111 262
692 - Výnosy z kapitálových transférov	44 891	49 867
693 - Výnosy z transférov zo ŠR a od iných subj. VS	61 891	43 437
z toho: - z rozpočtu mestských častí	3 810	950
- FPU, Fond na podporu kultúry nár. menšín	41 791	37 885
- refundácia z Úradu práce	15 757	4 602
- dotácia MH COVID 19, EE	533	0
694 - Výnosy z kap.transférov zo ŠR	0	0
695 - Výnosy z bežných transférov od ES / ERASMUS+	636	0
696 - Výnosy z kapitálových trasférov EU (IROP)	7 829	31 862
697 - Výnosy z transf. od ost. subjektov mimo VS (SK-NIC, SAK)	3 022	0
Spolu výnosy	1 216 313	1 315 166

Náklady Popis nákladov (účet a názov)	Suma v EUR	
	rok 2023	rok 2024
501 - Spotreba materiálu	115 785	155 408
502 - Spotreba energie	129 398	117 814
504 - Predaj kníh	269	43
511 - Opravy a udržiavanie	15 291	23 366
512 - Cestovné	1 674	1 304
513 - Náklady na reprezentáciu	1 306	3 810
518 - Ostatné služby	93 950	117 212
521 - Mzdové náklady	546 422	536 208
524 - Záonné sociálne poistenie	190 866	192 122
525 - Ostatné sociálne poistenie	6 992	7 394
527 - Záonné sociálne náklady	53 287	52 998
532 - Daň z nehnuteľnosti	1 852	2 621
538 - Ostatné dane a poplatky	1 382	1 398
545 - Ostatné pokuty, penále...	228	0
546 - Odpis pohľadávky	0	1 000
548 - Ostatné náklady na prevádzkovú činnosť	692	440
551 - Odpisy DINM a DIHM	53 211	84 618
553 - Tvorba ost. rezerv z prev. činnosti	8 800	12 000
563 - Kurzové straty	17	16
568 - Ostatné finančné náklady	149	132
Spolu náklady	1 221 571	1 310 293

Významné položky účtu 501

Názov	Spolu	Podľa zdrojov financovania		
		KSK, vlastné príjmy	FPU, FPKNM	Dotácia mestskej časti
nákup kníh	85 763	69 478	15 825	460
nákup časopisov, periodík	10 022	10 022	-	-
interiérové vybavenie (Barca, Chalupeckého knižnica...)	20 102	11 602	8 500	-
reklamné a propagačné materiály "100ročnica VKJB"	10 816	10 816	-	-
výmena tlačiarní, výpočtovej a telekomunikačnej techniky	3 677	3 677	-	-

Ostatné položky predstavujú spotrebu materiálu ako kancelárske a čistiace potreby, spotreba materiálu na údržbu a bežné opravy, na nákup PHM....

Spotreba energií (účet 502)

Predstavuje spotrebu elektrickej energie, tepla a vody. Zavedením úsporných opatrení (výmena svietidiel, regulácia teploty...) došlo k zníženiu celkovej spotreby.

Spotreba energií spolu	
Rok 2022	EUR 100.620,-
Rok 2023	EUR 129.398,-
Rok 2024	EUR 117.813,-

Opravy a udržiavania (účet 511)

V budove na Hviezdoslavovej ulici v dôsledku havarijného stavu bola opakovane opravovaná zatekajúca strecha a odtokový žľab v celkovej sume EUR 11.008,- a vymenená mreža na okne (EUR 684,-). V budove na Hlavnej 48 sa vyčistil a opravil svetlák vo výstavnej miestnosti (EUR 8.044,-). V súvislosti s obnovou zariadenia (poskytnuté prostriedky od FPU) boli vymaľované priestory v pobočke Barca (EUR 800,-).

Ostatné náklady na opravy a udržiavanie súviseli s údržbou motorového vozidla (EUR 2.250,- - poisťna udalosť), s bežnou údržbou výpočtovej a kancelárskej techniky, klimatizácie.

Ostatné služby (účet 518)

Predstavujú náklady spojené s užívaním priestorov (nájomné, upratovanie, deratizácia, poplatky za telefón, internet, revízie elektrozariadení, výťahov, zabezpečenie BOZP a PO), náklady na školenie, na honoráre a zmluvy s autormi, poštovné...

Významnú sumu (EUR 22.256,-) predstavovali náklady na reklamnú a propagačnú činnosť v súvislosti s oslavou 100. výročia knižnice (výstava, vytvorenie publikácie, slávnostný program...).

Osobné náklady (účty 521 až 527)

Predstavujú mzdové náklady a zákonné sociálne poistenie. Priemerná mzda jedného zamestnanca bola EUR 1.223,53. Vekový priemer zamestnancov je 45,63.

V zmysle kolektívnej zmluvy prispieva knižnica poisteným zamestnancom na doplnkové dôchodkové poistenie vo výške 2% alebo 3% z vymeriavacieho základu podľa veku zamestnanca. V r.2024 predstavoval príspevok na DDP čiastku EUR 7.394,-.

Zákonné sociálne náklady pozostávajú z príspevku na stravu zamestnancov EUR 37.738,- (v r.2023 EUR 31.461,- -nárast o 19,95 %), povinného prídeldu do sociálneho fondu (EUR 5.845,-) a náhrady príjmov pri PN (EUR 1.721,-). Bolo vyplatené odchodné v sume EUR 5.090,- a odstupné EUR 2.376,-.

Ostatné dane a poplatky a ostatné náklady (účty 532 až 548)

Predstavujú platby dane z nehnuteľnosti, poplatky za odpad, členské príspevky a ďalšie poplatky (notárske, za podané projekty...).

Správa majetku

VKJB poskytuje svoje služby na 10 pracoviskách – 7 pobočiek je v podnájme, knižnica na Hviezdoslavovej je v prenajatej budove od mesta Košice a objekt na Hlavnej 48 je vo vlastníctve KSK.

Objekt na Hlavnej 48 je pamiatková budova s certifikátom bezbariérovej budovy. Časť priestorov bola zrekonštruovaná v r. 2012 v rámci projektu KSK Ostrovy kultúry – Otvorená zóna 4. V r. 2020 boli vymenené okná na 2. poschodí a čiastočne bol zateplený strop budovy. V r. 2021 boli vymenené okná na 1. poschodí, vymaľovaná a čiastočne zateplená kancelária riaditeľky a bol obnovený zabezpečovací systém s kamerovým systémom. V r. 2022 bola zreštaurovaná vstupná brána.

V r. 2023 sa v rámci projektu IROP zrealizovala modernizácia sociálnych zariadení v budovách na Hlavnej 48 a Hviezdoslavovej 5, modernizácia regionálneho oddelenia a riešenie interiéru a zariadenia Knižnice I. Chalupeckého.

Opravy a údržba	
Celkový objem financií	Poznámka
20.963,-	-

Najvýznamnejšie opravy a údržby				
Názov akcie	Realizované práce	Objem finančných prostriedkov	Zdroj financovania	Poznámka
Hviezdoslavova 5	Oprava presklenia vstupnej haly, oprava zatekajúcej strechy, vyčistenie odtokových žlabov, výmena mreže na okne	11.692,-	KSK/ vlastné príjmy	-
Hlavná 48	Vyčistenie a oprava svetlíka - výstavná miestnosť	8.044,-	KSK/ vlastné príjmy	-
Barca, Abovská ul.	Vymaľovanie priestorov	800,-	KSK/ vlastné príjmy	V spolupráci s mestskou časťou, v súvislosti s projektom FPU

Prehľad o aktuálnych nájomných zmluvách

Prenájom nami spravovaných priestorov

Na základe zmluvy o nájme nebytového priestoru so spoločnosťou Gabriela Sotáková – GAROMI prenajímame časť priestorov v objekte Hlavná 48. Spoločnosť GAROMI uhrádza mesačné nájomné a náklady na služby spojené s užívaním priestorov (elektrická energia, voda, teplo, zrážková voda).

Časť priestorov využíva bezodplatne subjekt KošiceRegión Turizmus na základe zmluvy o výpožičke – hradia iba náklady spojené s užívaním priestorov, nakoľko sa jedná o subjekt v zriaďovateľskej pôsobnosti KSK.

Za účelom zriadenia kancelárie pre zamestnanca EUROPE DIRECT KOŠICE bola daná do užívania KSK časť priestorov na prízemí v budove na Hlavnej 48 – hradia iba náklady spojené s užívaním priestorov.

Objekt - stručná špecifikácia, adresa	Nájomník	Trvanie nájomného vzťahu od - do	Výška získaných prostriedkov z nájmu (vrátane služieb spojených s nájmom) za rok 2024
Hlavná 48 Zmluva o nájme nebytového priestoru č. 1/2015	Gabriela Sotáková - GAROMI	01.05.2015 - neurčito	11.891,-
Hlavná 48 Zmluva o úhrade nákladov č. 21/0017/2021-00049	Košický samosprávny kraj	17.12.2021 - neurčito	1.856,-
Hlavná 48 Zmluva o výpožičke a o spoločnom užívaní nebytových priestorov č. 1/2022 - 060/2022	Košice Regiön Turizmus	01.03.2022 - neurčito	4.255,-

Nájomné vzťahy, kde je knižnica v podnájme

Objekt - stručná špecifikácia, adresa	Prenajímateľ - vlastník	Trvanie nájomného vzťahu od - do	Výška výdavkov na nájom (vrátane služieb spojených s nájmom) roku 2023
P2 - KVP, Hemerkova 39	OMIDA s.r.o., Košice	01.07.2011 - neurčito	33.577,-
P5 - Barca, Abovská 32	Mestská časť Košice-Barca	-	0,-
P7 - Terasa, Tr. SNP 48/A	Bytový podnik mesta Košice, s.r.o.	01.01.1993 - 31.12.2025	14.871,-
P11 - Jazero, Poludníková 7	Mestská časť Košice-Nad jazerom	01.03.2006 - neurčito	8.851,-
P13 - Furča, OC Torysa, Jaltská 2	PB Capital a.s. Košice	01.02.2016 - neurčito	7.072,-
P14 - Šaca, Kultúrne stredisko Železiarská 7	Mestská časť Košice-Šaca	01.01.1985 - neurčito	5.146,-
Prezidentská knižnica, Hlavná 27	Východoslovenská galéria	01.07.2015 - neurčito	0,

Projektová úspešnosť

Názov projektu	Cieľ projektu - stručne	Finančný zdroj, program, podprogram	Projektová činnosť					Termín realizácie	Poznámka	
			Skutočné náklady projektu			Získaná dotácia	Zdroje z KSK			Spolu
			Vlastné zdroje	Ostatné						
Knižnica v Barci	Modernizácia interiérového vybavenia pobočky	FPU 5.1.2	8 500	2 230	-	-	10 730	1.4.2023 - 31.3.2024	Projekt realizovaný aj v roku 2024	
Do knižnice za umením	Realizácia prezentačno-vzdelávacích aktivít v knižnici	FPU 3.6.5	3 000	-	40	-	3 040	1.2.2024 - 31.12.2024	mimoriadna výzva FPU	
Nová kniha - nový príbeh	Akvizícia knižničného fondu	FPU 5.1.4	20 000	2 500	-	-	22 500	1.7.2024 - 30.06.2025	Projekt realizovaný aj v roku 2025	
VKJB 2024	Programová ponuka knižnice	FPU 5.1.3	11 500	1 360	-	-	12 860	2.1.2024 - 31.12.2024	Projekt realizovaný aj v roku 2025	
Z českých prameňov	Akvizícia knižničného fondu	FPKMN 2.1.4	1 500	80	-	-	1 080	1.3.2024 - 31.12.2024		
Dobré čítanie v maďarčine	Akvizícia knižničného fondu	FPKMN 2.1.4	2 000	150	-	-	2 150	1.3.2024 - 31.12.2024		
Besedy na Terasa	Podujatia	MČ Košice-Západ	200	-	-	-	200	1. polrok 2024		
Knižnica plná zážitkov	Akvizícia a nákup vybavenia	MČ Košice-Nad jazerom	750	-	-	-	750	1. polrok 2024		

Personálna oblasť a rozvoj ľudských zdrojov

Pracovná pozícia - názov (v súlade s organizačnou štruktúrou)	Úväzok v %	Počet ľudí - fyzický stav	Obsadená v roku 2023 (áno/nie)	Poznámka
Riaditeľka	100	1	áno	-
Asistentka riaditeľky	100	1	áno	-
Vedúca útvaru knižničných fondov a služieb	100	1	áno	-
Vedúca útvaru reg. koor. a proj. činnosti, krajský metodik	100	1	áno	-
Vedúca útvaru ekon.-tech.	100	1	áno	-
Účtovník, správca majetku	100	1	áno	-
Vedúca oddelenia, sprac. kniž. fondov, ochr. a revízie KF	100	1	áno	-
Vedúca oddelenia - manažér kult. a vzdel. aktivít	100	1	áno	-
Vedúci oddelenia centrálnej evidencie	100	1	áno	-
Knihovník	100	24	áno	-
Manažér	100	3	áno	-
Údržbár	100	1	áno	-
Upratovačka	Spolu tvoria 180%	6	áno	VPP- 6 zamestnancov

Pohyb zamestnancov

Počet zamestnancov k 1.1. (prepočítaný stav)	41,2
Počet zamestnancov k 31.12. (prepočítaný stav)	36,8
Počet novoprijatých	4
Počet tých, čo odišli	7

Občianske združenie

Priatelia knižnice Jána Bocatia, o.z. Občianské združenie v roku 2024 získalo z 2% sumu 1 669€. Finančné prostriedky budú použité na nákup kníh

Spolupráca s ÚPSVaR

Chránené pracovisko	Poskytnutý príspevok na činnosť chráneného pracoviska	Knihovník - animátor, detská časť beletrie v centrálnej knižnici	4 709,€
---------------------	---	--	---------

Marketing a propagácia

Knižnica propagovala svoje aktivity a podujatia prostredníctvom všetkých dostupných informačných kanálov. Každá zverejnená informácia týkajúca sa aktuálnej činnosti, plánovaných podujatí, resp. ostatných oznamov sa objavila na stránke, Facebookovom a Instagramovom profile knižnice.

Od januára do decembra 2024 navštívilo stránku www.vkjb.sk 52 016 používateľov. Celkový počet kliknutí na stránku bol 255 498. Jeden návštevník sa na stránke zdržal v priemere 1,42 minúty.

Aj tento rok sme pokračovali v už osvedčenej marketingovej a propagačnej stratégii, pri ktorej bol veľký dôraz kladený na prácu so sociálnymi sieťami. Naše aktivity v tejto oblasti boli zamerané najmä na vytváranie obsahu, ktorý súvisel s našou storočnicou, napr. súťaž o najlepší výročný slogan K stovke za stovku a iné.

Kľúčovou aktivitou v oblasti propagácie a marketingu bola v roku 2024 **nová vizuálna identita knižnica spojená s novým logom knižnice**. Nové logo bolo vybraté na základe anonymnej súťaže odbornou porotou. Autorom víťazného loga je Viktor Karvai. Nové logo a vizuálna identita knižnice boli slávnostne odhalené počas podujatia Deň s knižnicou. V tejto súvislosti bolo vytvorených viacero propagačných produktov, ktoré zrkadlia novú vizuálnu identitu knižnice - zápisníky, perá, ceruzky, tašky, trička.

Cieľom novej vizuálnej identity bolo získať jednotný a rozpoznateľný vizuálny štýl, ktorý bude reflektovať na potreby knižnice a jej komunikačné možnosti. Aj preto sú všetky výstupy od júna 2024 upravované do jednotnej grafickej podoby, tak aby zodpovedali tomuto cieľu.

Významnou súčasťou prezentácie a propagácie knižnice je i **vydanie publikácie Storočie príbehov pokračuje**, ktorá bola vydaná v októbri pri príležitosti sprístupnenia výstavy s rovnomeným názvom.

To všetko nám z poskytlo zaujímavé a vizuálne atraktívne výstupy aj pre sociálne siete. Prostredníctvom nich sme propagovali aj knižné tituly v našom fonde (Knihovníci odporúčajú, Novinky v katalógu), pripomínali si medzinárodné významné dni a narodenia známych spisovateľov, s tipmi na knihy významné udalosti (Listujeme v dobovej tlači) výročia osobností (Osobnosti Košíc), organizovali výzvy a súťaže. Celkovo sme na Facebooku a Instagrame zverejnili 1 130 príspevkov (325 postov a 805 príbehov).

Pozvánky na podujatia v elektronickej podobe sme aj naďalej distribuovali prostredníctvom e-mailov čitateľom knižnice, ktorých je 11 279. Ku každej aktivite boli vytvorené pozvánky, plagáty, ku kľúčovým podujatiam aj tlačové správy, tlačové besedy a brífingy. Informácie k podujatiam boli uverejnené na stránke, na Facebookovom a Instagramovom profile knižnice, celoslovenskom knižničnom portáli Infolib a webových sídlach: Terraincognita, kamdomesta, kosiceonline, dotvorsa a iné. Plagáty v tlačenej forme sme umiestňovali aj v kníhkupectvách, školách a partnerských inštitúciách.

O aktivitách knižnice sme informovali aj médiá prostredníctvom tlačových správ distribuovaných cez Slovenský syndikát novinárov. Správy o plánovaných podujatiach, reportáže z aktuálne realizovaných alebo už uskutočnených akcií boli zverejňované v tlačенých periodikách, webových stránkach, rozhlase a televízii. Jednotlivé aktivity boli propagované aj prostredníctvom regionálnych a knižníckych periodík s celoslovenskou pôsobnosťou. V sledovanom roku bol celkový počet mediálnych výstupov 1 316.

Najvýznamnejšie propagačné aktivity

Tlačené výstupy	139	Veľkú časť zverejnených článkov (40) tvorili príspevky o zaujímavostiach zo staršej dobovej periodickej tlače z fondu regionálneho oddelenia knižnice. Boli publikované v týždennej periodicite v týždenníku Košický večer pod názvom Zaujímavosti z dobovej tlače. Veľmi výraznú pozornosť médií si získali podujatia súvisiace so stým výročím VKJB, ako aj samotné výročie. Médiá zaujala aj výstava venovaná SNP a otvorenie Knižnice Ivana Chalupeckého.
Sociálne médiá	1 130	Knižnica propagovala svoje aktivity veľmi intenzívne aj na sociálnych sieťach. Na Facebookovej stránke knižnice a na Instagramovom účte sa pravidelne objavovali aktuálne informácie o plánovaných podujatiach, pozvánky, súťaže, fotografie a krátke správy z už uskutočnených akcií. Vlastnú Facebookovú stránku má aj portál Knihy na dosah, kde sú uverejňované informácie o každom novo publikovanom príspevku.
Výnimočné výstupy v rozhlase, TV	47	Rozhlas a televízia sústredili svoj záujem predovšetkým na 100. výročie knižnice a s tým spojené podujatia a aktivity, veľký ohlas zaznamenalo aj otvorenie Knižnice Ivana Chalupeckého. Pozornosti médií neunikli ani výstavy a ostatná činnosť knižnice.
Iné		Vítanie novorodencov, Šťastné hodinky, tematické týždne alebo dni s rôznymi bonusmi, dopĺňanie Knihobusu na autobusovej stanici

Priority rozvoja organizácie na nasledujúci rok

Plánované kľúčové ťažiskové aktivity na rok 2024

Komentár

Súťaž Kniha roka Košického kraja 2024

Súťaž organizačne zabezpečuje VKJB, vyhlasovateľom je KSK a VKJB. Ide o 1. ročník s ambíciou jej pokračovania.

Prestahovanie pobočky na sídlisku KVP

Najväčšia pobočka knižnice sa presťahuje do rekonštruovaného objektu, kde získa bezbariérový prístup do prízemnej časti.

Spracovanie fondu Knižnice Ivana Chalupeckého

Spracovanie cca 5 tis. knižničných jednotiek je dlhodobá odborná práca, ktorá umožní zaradenie ponúkaných titulov do online katalógu knižnice.

Plánované kľúčové ťažiskové aktivity na rok 2024 - iné

Komentár

Revízia fondu centrálnej knižnice

Rozsiahla plánovaná revízia zahŕňa oddelenia beletrie, detskej literatúry, odbornej literatúry. Vyžiada si zatvorenie knižnice pre verejnosť.

Inaugurácia 2 poštových známok s vizuálom z historických tlačí VKJB

Vizuál známok s veľkonočným a vianočným motívom vybrala odborná komisia na základe ponuky VKJB. Počin má výrazný mediálny efekt pri promovaní knižnice a jej služieb.

- Názov:** **Výročná správa o činnosti a hospodárení 2024**
Verejná knižnica Jána Bocatia v Košiciach
- Spracovali:** Ing. Ľubica Humeníková, Mgr. Erika Palágyiová, ThLic.
Tatiana Baltovičová, PhD., Mgr. Eva Vašková, Mgr. Alena
Zavocka
- Zostavovateľ a grafik:** Mgr. Erika Palágyiová
- Zodpovedná redaktorka:** Ing. Soňa Jakešová
- Vydala:** Verejná knižnica Jána Bocatia v Košiciach
kultúrna organizácia Košického samosprávneho kraja
- Rok vydania:** 2024

Za obsah zodpovedajú vedúci a odborní pracovníci jednotlivých útvarov a oddelení.
Text neprešiel odbornou jazykovou úpravou